

SLOVENSKI NAROD.

Članki vsakega dne, razen izjem, izidijo v ponedeljek, vsak po pošti prejemajo za avstro-ugarske deželice za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K, kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za ostanke se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in tiskarnišvo je v Knafljovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v Ljubljani, upravništvo pa v Priljublju. — Upravništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34

Posamezne številke po 10. h.

Upravništva telefon št. 85.

Slovenci v Ameriki.

(Iz Clevelanda, O.)

Iz lastne izkušnje vem, da ljudje doma na Slovenskem kaj malo poznajo ameriško življenje. Pa kako naj je tudi, saj tisti, ki poznajo Ameriko, niso na store, da bi svoje rojake poučili. In vendar bi naše naselbine zaslužile največje pozornosti od strani evropskih rojakov. Sploh bi morali biti evropski in ameriški Slovenci v tesnejši zvezi med seboj; zlasti, ako pomislimo, da se izseljuje leto za letom na tisoče naših ljudi.

Ameriko poznajo eni rojaki kot deželo sreče, drugi, zopet kot deželo nesreče. I eno i drugo je res. Dosti jih je, ki jim ravno Amerika pomaga priti do blagostanja ali pa vsaj do izboljšanja njih slabega položaja; res pa jih je tudi nekaj, ki jim je Amerika v nesrečo. Z gospodarskega stališča je res, da Amerika jemlje našim kmetom delavce, da jemlje obrtnikom pomočnike itd. A kaj — saj ni nikjer zapisano, da bi moral revež vse svoje žive dni ostati revež. Vsak je sam sebi najbližji in vsak si hoče pomagati do izboljšanja. Ta princip je uveljavljati pri izselniškem vprašanju, saj moje mnenje je to! Istina je, da si manjši kmetje in delavci s svojimi kmetijami nikdar ne morejo opomoči, ravno tako delavci ne s svojim vsakdanjim delom. Teh edina rešitev je Amerika. — Kriza, ki vlada zdaj v Ameriki, je sicer velika, a je izjemen slučaj. Ko premine, bodo zopet stare razmere.

V Ameriki se samo to plača, kar se zasluži, in sicer trdo zasluži. Naši ljudje so že od doma navajeni trdo garati, zato tudi tukaj lahko delajo, a zato so tudi primerno plačani. Za manj kot dolar in pol ne dela skoro nihče, kdor hoče količkaj delati. To je pa že avstrijske veljave 7 K 50 v. Največ naših ljudi zasluži 2 do 3 dolarje, t. j. 10 do 15 kron in tudi več na dan. Kranjske Slovence poznajo tu pod imenom Krainer in so še precej na dobrem glasu, kakor sploh vsi Slovani razven Poljakev.

V Ameriki je bilo pred krizo dosti dela in dosti kruha. Kdor je hotel delati, seveda lahko delati, vsaj v začetku, temu tu ni bilo krivice. Pecenke in piva je bilo na ostanje pri naših ljudeh. Hrana s stanovanjem je veljala 10—12 dolarjev. Kdor je

količkaj hotel štediti, je lahko prihranil 10 dolarjev, t. j. 50 kron na mesec. To je razmeroma že precej. Ali jih more prihraniti doma?

Človek pa, ki ni zmožen vsakega dela — brez posebne strokovne izobrazbe — in ki ni zdrav, naj tudi v rednih razmerah v Ameriki ostane doma, kajti usmiljenja tukaj ne poznajo nikakega. Tu niti hromci ne smejo prosjati: tu vidiš enega brez roke, ki ti ponuja časopis, na drugi ulici enega brez noge, ta ti ponuja sadje, na tretji ulici vidiš hromea sedeti v vozičku, ki ponuja razglednice itd. Tako se preživi na stotine nesrečnejših. Za one, ki pa niti za ta posel niso več sposobni, skrbi mesto, ali pa država. Ako te doleti nenadna nesreča, se te bodo usmili kvečjemu tvoji rojaki, drug se ne bo zmenil zate, ako nisi član kakega podpornega društva.

O delovanju teh podpornih društev naj spregovorim par besed ob tej priliki: Kakor sem že omenil, je tu več društev, kojih namen je podpirati svoje člane v slučaju bolezni ali kake druge nesreče. Žal, da se naši ljudje vse premalo menijo za ta društva. Obenem pa zaslužijo društva sama najhujšega ožigosanja zaradi njih slabega funkcioniranja. Ravno tu se vidi velika potreba, da manjka Slovencev izobraženih in vodstva sposobnih ljudi, kajti dostikrat načeljujejo tem društvom ljudje, ki so morda bogati trgovci in znajo svojo trgovino dobro voditi, a za vodstvo društva nimajo najmanjšega smisla. Istotako se dostikrat zgodi, da ima glavno besedo kak črevljav ali krojač, ki je morda sicer vse časti in polhvale vreden in dela čast svojemu stanu, a za denarni promet nima najmanjšega smisla. Kako je potem delovanje takega društva, si lahko vsakdo misli.

Utegnil bi kdo vprašati: »Kje pa so vsi oni izobraženi ljudje, vsaj jih vendar precej gre v Ameriko?« Res je, tudi mnogo poštenih in sposobnih ljudi pride v Ameriko, a ti ne pridejo do besede, ker ljudje ne zaupajo nobenemu »škricu« nič, pa naj ima pri tem še tako lepe in nesebične namene. Očitajo mu sebičnost in goljufivost in podobne stvari. Vsak društveni hoče biti najučenejši, najposobnejši in ako njegova ne obvelja, se bo kregal in prepiral cele ure. Vsi hočejo biti predsedniki, ali pa vsaj odborniki. Če kak tak častitljiv »možiček« ne pride v odbor, pa, ali izstopi iz društva, ali se pa sploh ne

meni več zanj, češ, saj je odbor tukaj, pa naj dela, kaj meni mar. Mesto, da bi pospeševal procvit društva, ga pa še ovira. Tako se letargija polasti vsega društva in isto obstoja samo še po imenu, v resnici pa spi spanje pravičnih. Isto je skoro pri vseh društvih. In vzemimo, da kak član tega društva zboli. Stvar se naznani predsedniku in ta skliče najhitreje čez en teden sejo, ki se je pa vsled nevednosti ne udeležijo vsi odborniki, zato seja ni sklepna. Seja se zopet odloži. Drugič jih pride zadostno število in po dolgi debati mu nakazuje podporno vsoto. Nato se stvar naznani na urad podporne jednote, ki ne vem v kateri državi je že. Tam zopet zavlečejo stvar za teden dni. Tako traja skoro par mesecev, predno človek dobi svoje vplačane groše. Lahko bi med tem časom že sedemkrat umrl brez zdravstva. Dostikrat pa se zgodi, da društvenik še nič ne dobi, ker ni zadnji mesec v pravem času vplačal zahtevane vsote. Kako naj se potem ubogi delavec z zaupanjem obrača do teh podpornih društev? Ako mu prigravljajo, da naj se vpiša, bo rekel, da je tisti denar bolje naložiti v hranilnico, pa se ga vsaj pravočasno nazaj dobi, če ga človek potrebuje. In to je tudi istina, kajti tako slabo urejenih društev nisem videl še nikjer: nobenih pametnih pravil, nobenega pravega poslovnika, nikakega zaupanja med člani. Vedno prepiranje za malenkostne formalnosti; zato pa tudi ni pričakovane uspeha nikjer. Zatorej bi bilo treba trde brezove metle, da bi se pomedel ves ta gnoj iz naših društev. Samo kako? Duhovniki, kojim ljudstvo še nekaj zaupa, se ne brigajo za naše društveno življenje, drugemu človeku pa ljudje ne zaupajo kmalu.

Koliko raje bi človek zašel med svoje rojake, ko bi bili ti dovezetni in zaupnejši med seboj. Večina naših ljudi je še nekaj izobražena, ko pride sem, a v par mesecih popolnoma posirovi z malimi izjemami; posebno mladeniči so posebno dovzetni za vse, kar je slabo. Odkrivajo se nikomur ne, ne pozdravljajo nikogar, ako jih pa hoče človek poučiti, se izgovarjajo, da so Angleži ravno taki in človeku očitajo povrh še častitljivost. Vsakogar titulirajo s »ti«, češ, saj to delajo tudi Angleži; a nevedo, da pravi Anglež se mački »vi« (you). In bolj praktičnega jezika za družabno življenje kot je angleščina si sploh misliti ne morem. Izobraženejših ljudje

di kot so naši Angleži, še v Evropi nisem videl, kajti on je napram vsakega se tako priprostemu človeku tako takten, da si Evropejci niti misliti ne more, ako ga ne vidi. Slovenci pa mislijo, ako jih Angleži dobro plačujejo, ako jih ne pretepajo z biči kot so jih nekaj doma nemški graščaki, ako se ne sramujejo sedeti najelegantnejši gospodje poleg priprostega delavca v kari (tramway), da so zato neizobraženi in da se mora potem napram njim nedostojno obnašati. Prigodilo se je, da se je gospod umaknil dami s sedeža. Slovenec je tudi moral stati, a videč prazen sedež je prehitel damo in se vsedel na njej namenjeni sedež. Da je s tem damo spravil v neprijeten položaj, si lahko vsakdo sam misli. Pa naj morda kdo ne misli, da ni vedel, da imajo dame posebno v Ameriki velike prednosti, a kaj še, ampak iz sirovosti, češ, saj v Ameriki smo vsi enaki. Dovolj o tem!

Najslabše se godi naši lepi slovenščini: Nekaj nemških besedi prinese ljudje seboj, nekaj angleških se navadijo tu in iz tega nastane taka mešanica, da je na novo došli izseljence dva meseca ne razume. Če bi kdo rad živel tisto dobo pred »Bleiweisovimi Novicami«, naj kar sem pride; ta želja se mu tu prav lahko izpolni. Slovenci se sramujejo svoje materinščine. Kdor zna le pet besed angleških, že drugega ne sliši kot tistih pet prav popačenih angleških besed. Ljudje se še bahajo, ako je kdo pozabil slovenščino! O, majka mila! Slovenci sami trdijo, da je slovenščina hla pčevski jezik in da jo le tisti govori, ki drugega ne zna. Bogvari, da bi Angleži slišali kako slovensko besedo. Kaj bo potem! Tu pa nečajo trditi, da je povsod in za vse enaka svoboda. Tu bi lahko porabili svobodo, a tu je nečajo!! Lahko trdim, da bi Slovenci v Clevelandu pri sedanjih narodnih zavesti v dvajsetih letih popolnoma izginili, ako bi ne dohajali vedno novi izseljenci, dasi nas je v Clevelandu nad 12.000. Zlostno, kaj? Tukajšnje časopisje ne prinaša drugega kot poročila o pobojah in posamezna poročila iz svetovne politike. To je vse! Pa kako naj tudi, ako je list zato, da se »kšeft« dela! Kaj hočemo potem! Naravnost gorastano slovenščino govorijo tukaj rojeni Slovenci. Pa kako naj jo tudi! Vsi ameriški Slovenci nimajo niti ene slovenske šole! Tu v Clevelandu imamo sicer neko nekdanjo dečko, ki poučuje otroke

vsak teden po par ur slovenščino, a ta učiteljica je sama temeljitiga pouka iz slovenščine potrebna. Koliki so uspehi, si pedagogi lahko mislijo. In starši imajo za vse druge neumnosti in nepotrebnosti dovolj denarja, a da bi si dobili slovensko učno moč ali pa si sezidali slovensko šolo, to jim niti na mar ne pride. Zato je pa tudi taka vzgoja. Pomislite! Dostikrat se zgodi, da otrok psuje mater po angleški, mati ne zna angleščine in ne razume psovka in otrok lahko govori vse dovoljeno in nedovoljeno, ne da bi mati mogla vršiti svoje dolžnosti. Otroci je vesel, da ga mati ne razume in njegovo srce se vedno odtuji mater in otrok postane »bums« (baraba). In pred kratkim je pisal tukajšnji slovenski list: »Mi napredujemo počasi, a gotovo!« Da bi saj ne nazadovali na vsej črti, pa bi bil človek vesel, o napredku govoriti, je pa največja ironija!

Toliko za enkrat!

Marsikdo bi mi utegnil očitati, da morda v resnici ni tako slabo. Te vrste sem napisal, da bi rojaki spoznali svoje napake in se popboljšali, toraj sem storil to iz najboljšega namena in želim, da bi mogel prihodnje poročati svojim rojakom v domovini samo vesele vesti o našem napredku.

—ček.

Socialna vprašanja.

Državno starostno zavarovanje v Švici.

Kakor javlja »Sociale Praxis«, je veliki svet kantona Waadt meseca marca t. l. definitivno sklenil uvesti državno starostno zavarovanje v imenovanem kantonu. Vsled tega sklepa bo država ustanovila pod svojim jamstvom in nadzorstvom kantonalno starostno zavarovalnico, za katero bo tudi prevzela vse upravne stroške. Zavarovanje je popolnoma svobodno in pravico do zavarovanja imajo vse v kantonu stanujoče osebe, kakor tudi vsi tisti, ki imajo domovinsko pravico v Waadtu, dasi bivajo izven kantona.

Vplačila se sprejemajo vsak čas in v vsakem znesku, ki ne sme biti manjši kakor 2 franka in ne višji kakor 1000 frankov. Letna renta ne sme prekoračiti 1200 frankov.

Od države dovoljene dokladne premije znašajo pri vplačilih 6 frankov na leto 6 frankov, pri vplačilih

»Saj si ravno iz gostilne prišel,« odvrne Anica, »sicer pa lepa hvala za poklon.«

»Si že pijan, goba,« odvrne nevoljna lepa Vida, ker je sirovo odkril številko njenih križev.

Zagloba je bil daljni sorodnik obeh deklic, navdušen zagovornik gostilen in natakarij, brezobziren v besedah, ali drugače smešno zabaven človek, ki so ga povsod imeli radi v družbi.

»Kako bom pijan,« odvrne kričaje France, »saj se za kosilo nisem mogel povžiti niti toliko, kakor se mi spodobi in je potrebno za moje zdravje. Sem vedno nervozen, če nimam niti za najhujšo žejo. Zato le glejte, da brž kam pridemo. Ala, pomaranča Lojzasta, kam gremo?«

Po dolgem prerokanju sklenejo napraviti izlet v Tomačevo, najbolj se je branil Zagloba, češ, da je predeleč, a se je vdal, ko so ga preverili, da je tam dobra pijača.

Lepa Vida in božanstveni Cenci jo vdarita naprej in začeta imenitno razpravo, ali je bolha pesniški predmet ali ne. Lojze potegne iz žepa novi Merkurijski koledar in ga začne prebirati, njegova Anica pa se je kregala, naj se raje z njo pomeni o Zalaznikovih tortah. Zagloba pa se priporoči na Martinovi cesti rekoč, da mora nervoznost pregnati vsaj z enim vrčkom pri Tonetu, da pa bo takoj za njimi prišel.

(Konec prihodnjic.)

LISTEK.

Ponesrečeni izlet.

Zadnjič v nedeljo, ko se je stari Jupiter za en dan vstel in poslal jokavo vreme šele v ponedeljek, se je zbrala popoldne častita družba v novem šentpetrskem parku. Točno ob določenem času je sedel vitki Cenci p. d. Cene Longin na levem koncu klopi in vdano prihranil desno stran svojemu dražestnemu idealu. S palico je delal geometrične dike po pesku, z desnico pa skrbno urejeval bujne čope las, ki so mu v ljubkem neredu padali preko oči, ter potrpežljivo krotil anarhistične brčice, ki se nikakor niso hotele privaditi disciplini in redu; tuintam je zamižal z enim očesom, napravil šobo in poškilil z drugim očesom pod nos, da bi videl svoje ljubljence v originalu.

»O, srečne oči, gospod Cenci! Že tukaj! To ste pa pridni. Mi smo se pa nekoliko zamudili. Jaz sem bila že pripravljena na odhod, pa je prišla Pintarjeva Mara in me zadržala. Oh, ta gos, kako je neumna!«

Tako je začela in potem dolgo nadaljevala svoj pozdrav ljubezniva Vida, imenovana lepa Vida, baže čarobnih oči in polna drugih prelepih lastnosti; dražestni ideal Longinov, zraven tega najboljša poznavateljica slovenske literature, ki ji je bila — po njenem zatrdilu — knjiga toliko,

kakor drugim žganci ali emoki, liri-ku Iksu v sorodu, epiku Ipsilonu v svaštvu, z dramatičnim Zetam sta si bila »per due«. Pri njej so se baje zbirali vsi mladi pesniki in pisatelji, in ona je baje tista skrivna moč, ki je podala Slovencev vse najlepše bisere v najnovejši dobi slovenske literature.

»Srečen jezik, ki more pozdraviti mojo dražestno muzo« hiti zmedeno Cenci, ki je bil mimogrede rečeno — tudi pesnik, in ponudi svoji muzi prihranjeno desno stran klopi. Lepa Vida se začuti počaščen in sede rekoč: »Vi ste vedno zamišljeni, gotovo ste zopet kaj posebnega spesnili. Smem pač pričakovati, da bodele meni prvi razodeli svoj umotvor!«

»Da, moja vilinska, draga lepa Vida, ali moja jetra — pardon srce se boji, da morda nisem uganil prave vaše misli.«

»No, kaj ste spesnili?«

»Če me moja muza priganja, moram na dan«, vzdihne Cenci Longin in izvleče iz žepa kos papirja, na katerem je bilo vse prečrtano in na novo prepisano in zopet prečrtano s popravili ob robu, s pikami, klicaji, vprašaji itd.

Lepa Vida vzame papir in si natakne izvedeniški obraz ter bere:

Pijani klicaji.

Peščena ti Sahara tam leži...
...Cuj!!!... Glas strahotni čez ravan beži?!!
Poslušam... Nič!!!... Vse tiho naokrog!!!!
Nobenega duha!!!... Puščava zbog!!!!

Možgani moji, ah, Sahara so!!!!!!!

Puščava prazna..... Kdo razjasni to???
Kdo!!!!!!!

»Ah, krasno, nedosežno! Častitam, gospod Cenci!« hiti lepa Vida s hvalo; »sam stržen, sam stržen! Vsaka beseda na mestu, nič preveč, nič premalo! Ta drzna domišljija, krepki izrazi! Izvrstna karakterizacija!«

»Mislite to resno, božanstvena Duščineja? Bojim se, da ne mislite resno te hvale, ker je preveč!«

»Da, da, resno, preljudi moj Longin pl. Sahara, se oglasi sedaj za njegovim hrptom pravkar došli Lojze, vodeč za roko svojo ljubico Anico; potem pa se pokloni lepi Vidi, ki ponudi došlecema z nedosežno gracioznostjo roko v pozdrav.

Longin je čutil, da ga hoče prijatelj Lojze vleči in pravi:

»Kar pa se tebe tiče in tvoje hvale, pa kar tiho bodi. Ti se na umetnost razumeš, kakor zajec na boben. Če bi me imeli taki hvaliti, raje vidim, da me nikdar več lahkokrili pegaz ne posesti. Ne gre, da bi svinjam metali bisere!«

Longin se je pri tem dolgem govoru razgrel, razburjena rdečica mu je krasila pesniška lica, vrgel je glavo vznak in bil silno užaljen.

Tedaj pa stopi k njemu Lojze, mu položi roko na ramo in reče smehljaje:

»Prijatelj Cenci, pl. Sahara, ali kakor se že izvoliš imenovati, nikar se ne jezi! Jeza škoduje zdravju, posebno pa tvoji nežni pesniški žilici. Pazi na njo bolj, kakor na punčico

svojega očesa. Ne maram ti škodovati niti na zdravju, niti na imetju, niti na pesniški slavi. Ampak mislim — in upam, da bo to cenjena gospica naša, lepa Vida, potrdila — se vedno, kadar smo njenemu mnenju pritrčili, smo odvrnili od tebe udarce nerazsodne mase in hudogledih kritikov. Zato bi mi moral biti prej hvaležen za moje pritrčilo, kakor da se drgneš ob mene in me primerjaš pesniški živali, ki je šla Minervo učiti. Kaj ne, sladka Vida?«

»Res, res,« pravi Vida pomirjujoče, »nikar se ne razburjaj, dragi Cenci, bodimo prijatelji, ki se tako lepa nedelja. Čas je, da se domenimo, kam pojdemo.«

»Se nismo skupaj vsi,« pristavi Anica in suče svoj zaročni prstan, da bi ga vsi opazili; »Franceta še ni, kod le hodi in nas pusti čakati!«

»Le ne jezi se, draga Anica, že gre, tam-le iz gostilne gre Zagloba. Ta revež ne more prestati pet minut žeje.«

»Servus kompare«, prisopiha France imenovan Zagloba in pozdravi Lojzeta, potem pa druge po vrsti: »No, kaj pa se držiš tako kisló, kakor da bi moral vse svoje pesmi na suhi vodi popiti, ti kumara krmežljava! Klanjam se, gospodična Vida, devica tridesetih križev! Pozdravljena lepa Anka, ti sladkosneda princezinja tort. Klanjam se, klanjam se, vsakega in vsem. Kam ste se namenili? Jaz sem žejen!«

od 12 do 24 frankov po 8, pri vplačilih od 24 do 60 frankov pa 10 frankov. Pri vplačilih preko 60 frankov ne prispeva država ničesar. Zavarovalnica je pod državnim nadzorstvom in uživa davčno prostost. Država jamči zanj in plača tudi vse upravne stroške. Letni stroški države so se izračunili na 180.000 frankov. Pravico do uživanja rente se pridobi s 60. letom; če postane zavarovavec pred tem letom invaliden, dobiva primerno reducirano rento. Prebitki se do polovice odkažejo rezervnemu zakladu, druga polovica se pa porabi na korist tistim zavarovancem, ki so predčasno postali invalidni. Kdor od svojega rojstva plačuje vsako leto 6 frankov v zavarovalnico, dobiva ob dopolnjenem 60. letu 323 frankov, kdor plačuje 12 frankov, dobiva rento 538 frankov in kdor plačuje 24 frankov, na tega odpade letna renta 915 frankov.

Posebne važnosti za zavarovance so določbe, da se državna starostna renta ne sme nikomur odstopiti in da smejo upniki zarubiti samo dve tretjini vplačil.

O položaju avstrijskih graščinskih uradnikov.

Izmed vseh skupin privatnega uradniškega stanu se je skupina graščinskih uradnikov dosedaj v javnosti najmanj pokazala. Vsled uradnega poizvedovanja o stanovskih razmerah privatnih uradnikov l. 1896. je bilo v Avstriji v graščinskih in gozdarskih službah 17.154 uslužbencev, — med temi na Kranjskem 99 višjih in 30 nižjih, tedaj skupno 129 uradniških uslužbencev. V poučenih krogih pa zastopajo mnenje, da število od takrat skoraj gotovo ni naraslo, temu da je bolj gotovo, da je vsled razkosavanja veleposestev, posebno v planinskih deželah to število nazadovalo.

Zakona, ki pravne odnose graščinskih uradnikov urejuje, v Avstriji nimamo, ker tozadevni načrt, ki ga je izdelala vlada pred tremi leti, ni prišel v parlamentu na razpravo. S temi uradniki se postopa največ po državljanskem zakoniku na podlagi tistih zakonskih določb, ki veljajo za privatne uradnike v splošnem. Tisti pa, ki ne opravljajo samostojne službe, pa so podprejeni celo poselskemu redu. Vsled tega križanja različnih zakonov se je ustvarilo stanje, ki se prepusti v prepričnih slučajih v odločitev osebnih razsodij sodnikov.

Da so ravno plače graščinskih uradnikov skrajno nizke, je javnosti najbrže pač že znano. Dejstvo je, da dobiva mlajši uradnik po 5 do 6 letni praksi 5 do 600 K plače, in šele kot prvi uradnik pride do letne plače 6 do 900 K. Boljše službe, ki so plačane s 12 do 1500 K in prostim stanovanjem so zelo redke, se v njih na vse strani zelo veliko zahteva. Vzroke, zakaj kvaliteta graščinskih uradnikov marsikje ni taka, kakršna bi se morala zahtevati, je razlagal v seji gospodarskega odseka poslanske zbornice neki gornik sledeče: »Vzroki so enkrat neopovrgljivo dejstvo, da so gospodarski uradniki preslabo plačani, in potem, ker po dolgem, trudopolnem življenju ne zrejo v zagotovljeno bodočnost.«

V vrstah graščinskih uradnikov se je začelo polagoma gibati, in storjen je začetek, da se potom organizatoričnega združenja ustvari podlaga eksistenčnim razmeram. Seveda je treba še mnogo krepkega in premišljenega agitacijskega dela; zato govori tudi dejstvo, da so se dosedaj izmed kakih 18.000 graščinskih uradnikov udeležili le poedini gibanja privatnih uradnikov drugih katego-

rij v povzdigo socialnega položaja stanu, in da sploh le malo teh pripada kakšni stanovski organizaciji. V najnovejšem času pa so se vendar začeli tudi graščinski uradniki gibati; tozadevna centralna organizacija na Dunaju, ki hoče sčasoma raztegniti svoje delovanje na celo državo, je postavila program, ki obsega njihove glavne zahteve, ki jih upa organizacija z agitacijo med stanovskimi sodrugimi in s pomočjo poslancev v prvi vrsti doseči. Izmed točk tega programa je posebno naglašati: Enoten službeni red za vse graščinske uradnike brez ozira na stalež. Zakonita dolžnost delodajalca, da sklene pisane pogodbe pri sprejemu v službo, in sicer po vzorcu, ki obsega najvažnejše točke za oba dela. Zasižuranje kaveij, ki jih založijo uradniki, in sicer na prvem mestu vseh tirjatev. Vzpostavljanje izkazovanje službenih mest v interesu graščakov in uradnikov. Uvedba obveznega usposobljenostnega izkaza za vse pripadnike stanu graščinskih uradnikov.

Parlamentarni klubi in odseki

Dunaj, 20. novembra. Tiskovni odsek je nadaljeval danes razpravo o novem tiskovnem zakonu, kakršnega je predlagal poslanec Sylvester. K seji je prišel tudi justični minister dr. Klein, ki je izjavil, da se vlada strinja s Sylvestrovim načrtom, ki je pravzaprav le prvotni vladni načrt z vsemi spremembami in dodatki tiskovnega odseka. Vlada smatra ta načrt za pripraven temelj, da se zgradi na njem nov tiskovni zakon. Ne more pa se vlada sprijazniti z nekaterimi točkami prvega tiskovnega odseka, tako glede izdaje posebnih listov, o zahtevi, da bi moral biti urednik avstrijski državljani, o odvzetju kolportážne pravice, o deliktih glede privatnega in rodbinskega življenja, glede pozivanja k bojkotu itd. Minister je prosil, naj se te točke primerno spreminjajo. V ta namen se je izvolil poseben pododsek.

Poslanci vseh svobodomiselnih strank so na posebnem shodu danes protestirali proti napadom katoliškega shoda na šole, posebno pa proti govoru dr. Luengerja, ki je zahteval, naj bi se v vse šole, tudi v vseučilišča uvedel zopet nekdanji samostanski duh.

Poslanci, ki so tehniki, so se združili v posebno zvezo. Za načelnika so si izvolili K a f f a n a. Zveza je pozdravila ustanovitev delavskega ministrstva, ki mu naj pripadajo vsi posli pri gradnji državnih železnic, mostov, gorskih cest, melioracij in rudarstvo. Zveza zahteva, naj se zasedejo vsa vodilna mesta v tem ministrstvu s tehniki.

Poljski klub si je izvolil za podnačelnika bivšega ministra D z i e d n s z y c k e g a in poslanca S t w i e r t n i j a.

Iz nagodbenega odseka.

Dunaj, 20. novembra. V današnji seji nagodbenega odseka je bila podrobna razprava o tistih točkah, ki se tikajo železniških tarif v nagodbi. — Posl. dr. P l o j je predlagal, naj se člen glede parobrodstva in morskega ribarstva spremeni tako, da dobi Ogrska pri tem le tiste ugodnosti, ki jih je dovolila avstrijska vlada Italiji v trgovinski pogodbi. — Poslanca B a t t a g l i a in dr. E l l e n b o g e n sta govorila proti zvišanju tarif na državnih železnicah ter zahtevala poddržavljenje privatnih železnic. — Železniški mini-

ster dr. pl. D e r s c h a t t a je dokazoval, da našemu izvozu ne bo dosti škodovalo zvišanje transitnih tarif na ogrskih državnih železnicah, ker gre največ našega izvoza na Balkan preko Trsta. Minister je zanikal, da bi se nameravalo zvišati tarife na premost in petrolej. Glede bosanskih železnic je rekel, da bi bila progla-Bugojno-Aržano z dalmatinskega stališča velikega gospodarskega pomena; to vprašanje se v nagodbenih pogajanjih ni prezrlo. Gradnja te proge ostane slej kot prej zakonito zagotovljena. Minister je naglašal razen gospodarskega in političnega tudi strateški pomen dalmatinskih železnic. Rešitev vprašanja o dalmatinskih železnicah je smatrati za uspeh tostranske vlade.

Ogrsko-hrvaški drž. zbor.

Budimpešta, 20. novembra. V današnji seji je pokazal podpredsednik R a k o v s z k y, kako misli streti hrvaško obstrukcijo. K 7. točki avtonomnega carinskega tarifa se je oglašilo 18 hrvaških poslancev, ki jim je skoraj vsem po par stavkih odtegnili besedo. Rakovszky se je opravičeval s tem, da hrvaški poslanci ponavljajo govore svojih prednikov. Tudi k 8. točki so se oglašili za besedo vsi navzoči hrvaški poslanci, a zopet je predsednik skoraj vsem odtegnil besedo. Isto se je ponovilo pri § 9. Hrvatje so vselej zahtevali glasovanje po imenih, a vselej se je oglašilo 20 madžarskih poslancev z zahtevo, naj se glasovanje odgodi na drugi dan, kar je tudi obveljalo. Posl. H o f m a n n je vprašal predsednika, ali hoče postopanje hrvaških poslancev smatrati za upor proti predsednikovim odredbam ter jih izročiti imunitetnemu odseku. Rakovszky je odgovoril, da tega ne more storiti pri najbolj volji, ker se Hrvatje takoj uklonijo, kadarkoli odtegne kateremu besedo.

Ministrska kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 20. novembra. Iz hrvaško-madžarskega konflikta je nastala najprej predsedniška kriza, iz te pa se grozi razviti ministrska kriza. Dočim je namreč v današnji seji divjal podpredsednik Rakovszky proti Hrvatom, razvijali so se na hodnikih in v ministrskih sobah važni dogodki. Ministrskemu predsedniku in baronu Banffyju se je posrečilo, pregovoriti predsednika Justha, da danes še ne izroči demisije. Po razgovoru ministrskega predsednika z Justhom, se je sklical ministrski svet, h kateremu so povabili tudi bivšega ministrskega predsednika barona Banffyja. Pri tej priliki se je proglasilo ministrstvo solidarno z Justhom. O tem so bili obveščeni voditelji vseh strank. Neodvisna stranka je takoj sklicala konferenco, kjer se je članom priporočalo, naj opuste odpor proti Justhu. — Tudi hrvaški minister pl. Josipovich je sporočil ministrskemu predsedniku, da se smatra solidarnega s predsednikom Justhom.

Za bodočnost Bosne in Hercegovine.

S a r a j e v o, 20. novembra. Oficiozno glasilo bosanske deželne vlade izjavlja: »Mohamedani Bosne in Hercegovine, ki so vedno tvorili resen in zanesljiv element, vedo predobro, česa bi imeli pričakovati od srbske Bosne. V tistem trenutku, ko bi po želji srbskih matadorjev proglasila avstro-ogrsko monarhijo svoj mandat za dokončan ter bi se umaknila nazaj čez Savo, nastal bi med

Srbi, Hrvati in mohamedani boj na nož. Razpor v mohamedanskem taboru so provzročile napake v upravi, ki se deloma še danes oklepa birokratizma ter marsikje ne upošteva duha časa. Novi čas potrebuje novih moč. Zato namerava baron Burian izvršiti spremembe na najvišjih mestih deželne uprave, pa tudi z ministrom baronom Aehrenthalom je prišel novi kurs v našo balkansko politiko. Mora se napraviti enkrat red in ribarenje v kalnem mora prenehati. Velikoserbskim utopijam se mora napraviti konec z odkrito in jasno izjavo, da se Avstro-Ogrska nikoli ne odprave več okupiranim deželah in da hoče s spojitvijo Bosne in Hercegovine svojo faktično posest tudi državno-pravno legitimirati.« — Ta izjava poluradnega glasila je zbudila v političnih krogih največje začudenje ter se splošno pričakuje, da se Bosna in Hercegovina kmalu združite z monarhijo.

Neugoden finančni položaj na Nemškem.

Berolin, 20. novembra. Državni zbor se sklicuje največ zaradi ureditve finančnega položaja v državi. Državni primanjkljaj je narasel v teku časa na 80 milijonov mark. K temu pa pridejo še novi stroški za zvišanje plač državnim uradnikom, kar zopet znaša 50—60 milijonov. Dolgo časa se je knez Bülow branil, da bi se predložil načrt za nove davke, ker se boji, da mu vsled tega razpade večina, ki sestoji iz konservativcev in liberalcev. Zadnje dni so bila neprestana posvetovanja z voditelji strank zaradi rešitve finančnega vprašanja. Svobodomiselnici zahtevajo nove direktne državne davke, čemur pa se vlada upira ter hoče uvesti monopol na tobak, eventualno tudi na spirit.

Belgijski kralj.

Pariz, 20. novembra. Kralj Leopold je zopet na Francoskem. Vsak teden ostane dva dni v Bruslju ter se vozi javno po mestu, da se kaže narodu, potem pa se vrne na Francosko na grad Lormoy, kjer je njegova morganatična žena. Po celi Belgiji vlada vsled tega veliko nezadovoljstvo. »Matin d'Anvers« poroča, da so v kraljevi rodbini in med svetovalci krone celo tisti, ki ne mislijo, da bi se bilo kralju treba odpovedati prestolu, že tudi mnenja, da bi vsled neprestane kraljeve odsotnosti vendar bilo potrebno, da se proglasi princ Albert za vladarja.

Francoski škandali v Novi Gvineji

Pariz, 20. novembra. V zbornici je interpeliral posl. Puech o velikih škandalih v Novi Gvineji, kjer je neki francoski poročnik brez pravega vzroka požgal celo vas ter dal brez obzora vse poglavarjev-domaćinov obglaviti. Deželna uprava je vedela za grozovitosti, a ni ničesar ukrenila. Gubernator Frezouls, ki je hotel nastopiti proti izgredu, je bil odslavljen. — Kolonijski minister Milliès-Lacroix je odgovoril, da se je vse to godilo še pod njegovim prednikom.

Dopisi.

Iz Šiške. Občni zbor Ciril-Metodove podružnice je bil v nedeljo in se nam o tem poroča od tam: Predsednika namestnik, g. J a v o r š e k, je

občni zbor otvoril s pozdravom navzočih in predlogom, naj občni zbor imenuje dosedanjega predsednika g. Jakoba Matjana na častnim članom. Ta predlog je bil približno takole utemeljen. Pri porodu podružnice l. 1886. je postal J. Matjan ustanovnik. Ko je leta 1892. prevzel predsedstvo, je dobila podružnica v njem prvega pokrovitelja z vlogo 200 K. Od leta 1886. je g. Matjan družstvenik; od l. 1892., (15 let) pa načelnik in pokrovitelj. Na njegovem prijaznem domu so se vršile društvene veselice in ugodni njih vspehi so tudi njegova zasluga. G. Matjan dolgo dobo ni bil le prvak podružnični, on je tudi ustanovnik skoraj vseh narodnih društev v Šiški in Ljubljani. Valentina Vodnika rojstni dom je našel v g. Matjanu vzglednega gospodarja. On je spomin V. Vodnika častil s tem, da je žrtvoval in delal v korist naroda kot dejanski domoljub ter tako vreden postal hvaležnosti naše. V znak visokega spoštovanja in priznanja zaslug je postal g. Matjan vreden največje odlike. G. Jakob Matjan je bil nato z navdušenjem soglasno izvoljen za častnega člana. Tajnikovo poročilo pravi: Dne 10. januarja leta 1886. je sklical Tone Knez prvi shod in 17. i. m. se je konstituiral I. odbor. Prvo leto je podružnica živahno delovala. Že leta 1887. je pa podružnica zadremala, potem pa trdno spala do leta 1892., ko jo je čitalnica po inicijativi Josipa Tavčarja zbudila. L. 1892. je dne 26. decembra prevzel predsedstvo Jakob Matjan. Ze pri tem zborovanju je predlagal Drenik, naj bi se osnovala ženska podružnica; naj se domoljubno žentstvo pozivlja na delo v korist velevažne Ciril-Metodove družbe. Predlog se je sicer sprejel, toda več se do danes v tem oziru ni storilo. Morda bo sedaj mogoče zamujeno dohiteti? Ženska podružnica v Šiški bi gotovo z enakim uspehom delovala, kakor delujejo podružnice v Litiji, Šmartnem, Ljubljani in drugod... Zopet oživljena podružnica je pričela z veseljami in jih vsako leto priredila do leta 1892. Dohodki teh veselice s članarino in darili so dali do leta 1892. osrednji družbini blagajni 2114 K. Leta 1902. sta zbolela hkratu prvomestnik in blagajnik. Zaradi tega so se odlašale veselice od leta do leta. Prvomestnik, žal, še vedno opasno bolega. To pa je tudi glavni povod današnjemu zborovanju. Podružnici treba pomlajenege odbora! Odkar podružnica ni veselice prirejevala, vsahvalneži so letni dohodki in se krčilo število članov, tako, da je oddajala podružnica zadnja leta le po 40 do 50 K osrednji blagajni. Da taki prispevki ne odgovarjajo razmeram napredne in premožne Šiške, to stoji. Kaj je možno za Ciril-Metodovo družbo v Šiški storiti, to dokazuje dejstvo, da je g. M. Lavenčič dne 16. junija nabral 55 K oziroma 28 članov. Podružnica šteje skupno 92 članov, in sicer: 4 pokrovitelje, 12 ustanovnikov, 14 letnikov in 62 podpornikov. Ako bi le 10% prebivalstva Spodnje in Zgornje Šiške pristopilo, povzdignilo bi se število članov na 600. To bi bilo potrebno ravno sedaj bolj kot kdaj, ko klerikalna stranka vsako podporo odreka in to zgolj zato, ker so opravičeni volilec pri obnem zboru Ciril-Metodove družbe v Bohinjski Bistrici dne 14. avgusta t. l. volili po svoji volji in glasom družbinskih pravil odbor in ne po želji stranke, ki si je hotela vodstvo društva posili prisvojiti, četudi je imela neznatno manjšino opravičenih volilcev. Zaradi stvari same je bil prevrat sistema v Ciril-

(Dalje v prilogi)

Čez trnje do sreče.

Povest.
(Dalje.)

Lahnih korakov je hitela Pavla v obednico. Kar nič si ni mogla misliti, čemu jo oče kliče. V zadnjih tednih se je le malo zmenil zanj in je komaj z njo govoril, kaj še, da bi jo bil kdaj povabil na sprehod ali jo klical na zaupen pogovor. Zavedla se je pač, da je moral izreden vzrok napotiti očeta, da jo kliče, ali razmišljala ni o tem. Bilo ji je toplo pri sreč in zdelo se ji je, kakor da je zrasel njen pogum in so postale večje njene moči, odkar ji je Mirko razkril svojo ljubezen. Zdej je imela zvestega in neustrašnega branitelja, in se ni več ničesar bala.

Srditega obraza je begal Anton po obednici gor in dol, dočim je njegova mati slonela na zofi in si z robcem otirala solze, ki so ji silile v oči. Pri mizi je sedel trški kovač in delal obraze, kakor bi bil na natezalnici. »Dobro jutro, papa,« je pozdravila Pavla, stopivši v sobo in je pohitela k očetu. »Kaj želiš, da si me klicaj? Tako dolgo se že nisi zame zmenil, da bi morala biti huda nate.« Anton je ljubil svojo hčer iskreno. Še nikdar ni tako jasno čutil, kako jo ima rad, kot sedaj, ko je izvedel, kako grde govorice raznašajo o njej po trgu. Nameraval je pač ostro

govoriti s Pavlo, a ko je pogledal v sveži, odkritosrčni obraz svoje hčerke in v njene jasne, nedolžne oči, tedaj so izginili vsi njegovi pomisleki in dvomi in ga je prevzela očetovska ljubezen. Burno je privel svojo hčerko k sebi in jo poljubil na čelo. »Moj ljubi, nedolžni otrok — kako grdo ti kradejo čas in poštenje.«

In dobela solza je kanila iz oči na razorani obraz Antona Košana in s presrečno ljubeznijo je stisnil svojo hčerko k sebi, kakor bi je ne hotel nikdar več izpustiti.

Pavla je bila tako presenečena, da je samo strme zrla zdaj na svojega očeta, zdaj na staro gospo in še vprašati ni mogla, kaj da naj vse to pomeni. V prvem hipu je mislila, da je Elvira izpolnila svojo grožnjo in jo očrnila pri očetu, ali očetova žalost je bila tako velika, da se ji je njen sum zdel neopravičen.

Končno je stara gospa otrla solze in je stopila k svojemu sinu in k svoji vnukinji.

»Pavla,« je rekla stara gospa globoko sopeč, »zlobni jeziki so se lotili tvoje časti. Kovač je bil tako pritižen in je prišel povedat, kake grde reči raznašajo ljudje o tebi po trgu.« Pavla se je izvila očetu iz rok in je v trenutku stala pred kovačem.

»Kaj govore o meni?« je naglo vprašala. »Kdo more o meni kaj slabega reči?«

»Oh, nič, nič, gospodična,« je dejal kovač v svoji zmedenosti. »Vse skupaj ni nič. Jaz tudi nič ne verjamem, nobene besede, pa še kdo naj kaj reče in pripeljem mu tako —«

Kovač je stegnil svojo mogočno roko, kakor bi že imel obrekovalca pred sabo, a se je še pravčasno domislil, kje da je.

»Veste, gospodična, vsi vas imamo radi,« je dejal kolikor je mogel mehko, »in zato me jezi, da govore slabo o vas.«

»A kaj govore? prosim vas, povejte mi vse brez ovinkov.«

Kovač je bil v veliki zadregi. Kar davilo ga je, a naposled je vendar, četudi v nerodnih stavkih povedal, kaka govorica kroži po trgu.

»Pravijo, da ste zaljubljeni v nekega oficirja, ka-li, da ste imeli z njim skrivne sestanke, menda vas je tudi zapeljal in da hočete zdaj pobegniti z doma, ker vas silijo starši, da bi vzeli tega tržaškega grofa, ki je že toliko časa vaš gost na gradu.«

V trenutku je bilo Pavli jasno, da je Elvira povzročila to govorico. Vse se je vjemalo z dolžitvami, s katerimi je Elvira pritiskala na Pavlo, naj usliši grofa Rotto. Pavla si je rekla, da je popolnoma izključeno, da bi kdo drugi prišel na isto hudobno misel, kakor se je rodila v glavi njene maehe. Vsled tega je kovačevo pripovedovanje ni vznemirilo.

»Kdo govori tako o meni?« je vprašala mirno. »Vsak človek me pozna — nikomur nisem nič žalega storila — kdo more biti tako hudoben, da mi dela tako grdo krivico?«

»Ali je laž kar govore? Pavla reči, da je laž!« je vzkliknil Anton. »Prizezi mi pri spominu svoje matere, da je vse laž.«

»Laž je vse, od konca do kraja,« je odgovorila Pavla resno, »grozna peklenska laž.«

Vnovič je Anton objel svojo hčer, vesel, da je govorica neosnovana in tudi stara gospa je pristopila in podala Pavli roko.

»Verujem ti, dete moje,« je rekla mehko, »vedela sem, da je vse hudobna, grda laž.«

Globoko je pogledala stara gospa svoji vnukinji v oči in, Pavla je uganila, kaj ta pogled pomeni: da ima tudi stara gospa sum, da je Elvira povzročila to govorico.

Anton je odslovil kovača in je nato začel ugibati, kako naj pride provzročitelju te govorice na sled.

»Stvar se mora pred sodiščem dognati in krivca mora zadeti občna kazen,« se je rotil Anton. »In tega grofa Rotto, ki sem se ga že davno naveličal, pošljem še danes odkoder je prišel. Še tega mi je treba, da bi ta nadležni gost spravljal mojega otroka ob dobro ime.«

Pavla se je razveselila tega očetovega sklepa in navdala jo je upanje, da bo z odhodom grofa Rotte nehala Elvira jo mučiti in preganjati. Tudi stara gospa je bila zadovoljna in je Antonu priporočala, naj odslovi grofa Rotto posredovanjem Elvire.

»Ta je njegova sorodnica in mu najlaglje namigne, da naj odide.«

Po Antonovem odhodu sta ostali stara gospa in Pavla sami v sobi. Molče sta stali nekaj trenutkov druga pred drugo, dokler ni položila stara gospa svojih rok Pavli okrog vratu in ji tiho rekla:

»Ti moje hlebar, plemenito dekle — jaz te razumem — zdaj pa govori — vedeti hočem vse, vse — ker te ne pustim več trpinčiti.«

Težko je bilo Pavli pri sreč. Kako rada bi bila govorila in vse povedala, a rekla si je, da še ne sme govoriti in da mora še molčati. Ihte je dihnla stari gospe na uho:

»Ne sili me mamica — ne morem in ne smem.«

Stara gospa pač ni slutila, kako tajnost nosi Pavla v svojem sreč. Uganila je pač, da je Elvira povzročiteljica razširjane govorice in domnevala, da je je moralo med Pavlo in med Elviro zgoditi nekaj posebnega, toda o resničnih dogodkih bi se ji niti sanjati ne bilo moglo.

(Dalje priložiti.)

Metodovem osrednjem odboru potreben in le zato je prišlo do prevrata. Ciril-Metodovo društvo je za nas Slovence življenjske važnosti. Gre se za biti ali ne biti. Ako se naša mladina razmari, ne reši nas nič pogina. Ciril-Metodovo društvo je obrambno društvo. Vsak član je brambovec. V neenakem boju je treba, da je vsakateri vztrajno požrtvovalen. Eden in pol milijona Slovencev se mora boriti s 100 milijonskima narodoma Nemcem in Lahov. Poleg teh nevarnih sovražnikov se je prikazal še tretji — v lastnem narodnem životu. — Že odtegujejo in odklanjajo podpore za Ciril-Metodovo šolsko društvo škofje, župniki itd. V tem položaju je napeti pač vse moči, da ne podležemo, da se vzdržimo in da rešimo kar možno, da se ne vdamo ne starim in ne novim sovražnikom. Zato naj nihče ne gleda od daleč, iz zavetja težkega boja, marveč vsakateri naj stopi v vrsto braniteljev — slovenskih otrok. Da bojna krčela ne upešajo, treba vedne asencije! Tudi šišenska podružnica je nekako brambo krčela, kateremu boste, čestiti zborovalci, danes voditelje žrali. Volite v odbor delavne, za Ciril-Metodovo družbo zavzete može! V novi odbor so bili nato s glasno izvolitvijo: Predsednikom gosp. Makso Lavrenčič, namestnikom Anton Javoršek, tajnikom Dragotin Mohar, blaginikom Anton Rojina, za odbornika po Ivan Škarjovec in Ivan Kovič.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. novembra.

— Oglodana kost. »Slovenec« že tedne gloda na belokranjski železnici. Na vse grlo vpije, a je vendar popolnoma osamljen. Nihče se ne zmeni za njegovo vpitje. Toda ne, ni osamljen, ima še eno kloako, kamor se stekajo njegovi odpadki in to je »Slovenska Misao« v Trstu. »Slovenec« in »Slovenska Misao«, to sta par nobile fratrum, edina lista na slovenskem jugu, ki se razumeta. »Slovenec« in »Slovenska Misao« se sedaj pridružili še gospodine Prosence, ki je hotel odpadke iz teh dveh listov prezentirati občinskemu svetu ljubljanskemu. Toda občinski svet ni hotel poslušati Prosenceve breknjanja, ki je samo slab posnetek »Slovenčevega« lajanja; občinski svetniki so demonstrativno odšli iz dvorane, čim je Prosence hotel priceti svoje govorance. Oče Prosence so se seveda jezili, da bi skoraj počili. Zato mu je »Slovenec« dal večerj obliž v obliki dolgega članka, v katerem se očeta Prosence proslavlja za bavbava, ki je pogal v beg ves občinski svet. Prav dobrodejen obliž je to in poleg tega še cenen. Dvomimo pa, če bo Prosencevemu očetu pomagal takrat, ko bodo nove — volite.

— Koliko pa dobiva »Slovenec«? Na katoliškem shodu na Dunaju je pater Kolb povedal, da je takozvani »Piusverein« lani izdal 300.000 K za podporo »katoliškim« časopisom in da sta od te svote dobila po 70.000 K krščansko socialna »Reichspost« in staroklerikalni »Vaterland«. Kakor čujemo, je baje iz tega reptil-skega fonda dobival podporo tudi škofov »Slovenec«. Škoda, da pater Kolb ni tudi navedel, kako visoka je bila podpora, ki jo je »Piusverein« dovolil »Slovencu«. To bi bilo zanimivo izvedeti. Če sta »Reichspost« in »Vaterland« dobila po 70.000 kron, potem je gotovo odpadlo tudi par tisočakov na škofovega »Slovenca!« Visokost te podpore bi bilo tem zanimiveje izvedeti, ker bi se potem dalo konstatirati, za kakšno svoto je škofovo glasilo prodalo narodno idejo in jo zamenjalo za nemško-klerikalna načela, ki jih zastopata »Reichspost« in »Vaterland«, katerih prava podružnica je postalo »Slovenčevoc« uredništvo!

— »Sijajen uspeh«. V zadnji seji poslanske zbornice se je oglasil Čočov France, da pokaže avstrijskemu parlamentu svoje duševno uboštv. Takih plitvosti in banalnih vsakdanjosti že dolgo ni stresal noben poslanec v drž. zboru, kakor sedaj naš prijatelj Čočov France. »Slovenec« pa ima krznost pisati o sijajnem uspehu, ki ga je dosegel govornik s svojimi otrobami.

— Vseslovanski kongres v Petrogradu. Včeraj smo poročali, da se je v krogih ruskih poslancev in gosudarstvenih dumi sprožila misel, prirrediti prihodnje leto v Petrogradu veliki vseslovanski kongres. Ta načrt je vzbudil živahno zanimanje v vsi ruski javnosti in ruski listi najrazličnejših strank so pozdravili to misel z največjim navdušenjem. In da se gmotno omogoči izprožena ideja, je daroval ruski profesor Borsenko, ki se je letos udeležil vseskovskega zleta v Pragi, 100.000 rubljev za fond vseslovanskega kongresa na Ruskem. O projektu prirreditve vseslovanskega kongresa v

Petrogradu se je sklicala v slovenskih poslanskih krogih na Dunaju anketa, ki je vsestransko razpravljala o tem vprašanju. Te ankete so se udeležili poslanci dr. Kramar, dr. Hajn, Ivan Hribar, dr. Trešić-Pavičić, Kalina, Vlačav Klofač, Pihuljak, dr. Markov in Hlibovicki. Kakor javljajo, se namerava ta vseslovanski kongres prirrediti meseca avgusta prihodnjega leta.

— Zelje učiteljstva. Deputacija avstrijskega učiteljstva je bila 19. t. m. pri naučnem ministru Marchetu in finančnem ministru Korytowskem zaradi uvrstitve učiteljstva v štiri najnižje razrede državnih uradnikov, s katerimi naj bi učitelji imeli enako plačo. Finančni minister je dejal, da je upati, da bodo dežele pri sanaciji svojih financ upoštevale zelje učiteljstva, vendar da mora poudarjati, da se v tem oziru ne sme tangirati avtonomija dežela. Naučni minister je poudarjal, da vlada zahteva učiteljstva, da naj se državni doneski k gospodarstvu dežel uporabijo za učitelje, deželni upravam ne more izročiti kot ukaz, ampak le kot željo. Deputacija je temu ministru izročila spomenico za odpravo tajne kvalifikacije.

Martinova veselica v Šiški je imela značaj Ciril-Metodove veselice. Salon pri »Kankertu« se je okusno dekoriral s čitalnično zastavo, na kateri sta slikana blagovestnika, z zimzelenjem in narodnimi zastavami. Pomlajen pevski zbor je pod vodstvom g. Karla Javorška začetnike ne baš lahke pesmi pel pohvalno. Prvo »Slovenska dežela« od dr. G. Ipavca in zadnjo »Studenčnu« je moral zbor ponavljati. Nastop šišenskih gospic in mladenčev je občinstvo z aplavzov pozdravilo. Izrazila se je želja, da bi te pevke in pevci vstrajali, da bi se zbor še pomnožil ter napredoval pod vrlim pevovodjem. Izredna pozornost je veljala deklamaciji J. Kersnika »Naši pesmi«. Gospodična deklamovalka je odborovo zaupanje popolno opravičila. Res ginljiva je slika o trpljenjih Slovana, a tudi navdušljiva pri vsiklu: Mi vrnemo Vam svoj: Naprej! — Poznat do zadne koče — Potem pa še: Slovani! hej! — Spored besede je zaključila igra »Atletični pevci« v posebno zabavo gledalcev in čast igralcem. Ljubka natakarija gospica Francka Šk. ni le goste na odru »animirala«, marveč tudi one v parterju. Glavni atlet g. L. je vzbujal občudovanje kot Herkul po postavi in kreposti. Uteži, na 200 kil cementirane, je vzdigoval in vihtel, kakor da so iz papirja. — Glavno vlogo Samsona je igral in pel g. M. izborni. Tudi klubna člana gg. K. in Z. sta vrlo pripomogla, da je burka glede igre, petja in godbe tako polno uspela. Da bo g. K. Iv. gostilničarja izvrstno pogodil, je vedel že prej vsak, ki pozna humor in dramatične vrline njegove. »O tem ni dvoma!« Tamburaški klub »Šiška« je bil svoji ne baš lahki nalogi povsem kos. Plesalci in svirači so do rane ure tekmovali glede vstrajnosti. Vse priznanje gre onim gospicam, ki so liki čebulice za medom letale za dobitek in darili in omogočile ugoden gmotni uspeh. Živile! G. Tonihu se mora priznati, da je napravil društvom koniceljanten in da skrbi za dobro postrežbo. Zato pa tudi Šiskarji prav radi zahajajo na društvene zabave pri »Kankertu«.

Društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu priredi v nedeljo, 24. novembra t. l. tombolo v gostilni vulgo Kaps v Gradu. Cisti dohodek za društvene namene. Začetek ob 4. uri popoldne. Po tomboli zabava in ples. Ker ima društvo lepe dobitke in veliko število, je upati, da bode udeležba velika. Ena srečka bo veljala 20 v. Prijatelje društva vabi najuljudnejše na to veselico odbor. — Stavbene razmere vasi Rečica: Na novo postavil si je krasno vilo nadučitelj Josip Žirovnik, katera je že izgotovljena na parceli pod postajo Bled. Imel bo do 10 sob za tuje pripravljen. Prav lično vilo z 8 sobami izgotavlja J. Burja, vulgo Grabnarjev iz Rečice poleg ceste proti kolo-dvoru. Ker ima tudi ta vila lep razgled proti jezeru, je upati, da jo prav lahko tujcem odda v poletnem času. Gostilno Arh kupil je Leo Klarman ter jo imenuje restavracija »Lloyd«. Ker je Klarman podjeten je upati, da bode prav dobro shajal. Prezidava pa tudi Josip Korošec svojo restavracijo, katere ime je pridrugačvil »Evropa«. Da ime ne bode delalo sramote hiši-restavraciji, katera je bila dosedaj za to ime nekoliko premajhna, dožidal si bode več sob za tuje in povečal bode tudi gostilniške prostore, kar bode nekoliko oblažilo ime hotel »Europa«. Pri imenovanju hotelov bi svetovale nekolike previdnosti, ker to ni vseeno kakšno ime se da hotelu, kateri so pri nas vsi le za tuje namenjeni. Prav pripraven lokal za trgovca z mešanim blagom postavil si je Jakob Peternel, posestnik hotela »Triglav«, na katerem se interesate za to opozori, ker

bo lokal dan v najem. Želeti je, da tudi ta trgovina pride domačinu v roke. Novo delavnico izdeluje tudi mizar Josip Stare, katera ima do 10 konjskih moči vodne naprave. Pri vseh obrtnikih vidi se, da vsak sili na stroje z vodno silo, ker z rokami ne more konkurirati in koliko jih je še, ki bi radi imeli moč, ko bi jo dobili. Električna kje si? Zelo rodovitno polje imaš na Bledu, po dnevi obrtnike, po noči luč! Županstvo sicer dela na to, da bi se kaj doseglo tudi obljubuje, da bo, ali to nam nič ne pomaga, delati je treba in to veliko dela in odločnosti potem je kaj upati. Mesto Radovljica, kakor se je pri zadnji komisiji obravnavi dognalo, dobi še prihodnje leto električno luč, in komu se ima zahvaliti kot neustrašemu županu dr. Vilfanu, kateri več ali manj vse vpeljuje? Čast in zopet čast tekemu županu. No, in delo občinskega vodovoda v Radovljici? Voda že teče po celem mestu, zopet zasluga neutrudljivega požrtvovalnega županstva! To so fakta, s katerimi se lahko ponasate. Kaj pa vodovod za Bled? Sramotno moramo priznati, da je občina Bled že preje načrte za vodovod imela napravljene nego mesto Radovljica. A odločnost in neumorno delo par odbornikov na čelu jim župan dr. Vilfan, dosegel so izvanredno deželno in državno podporo, tako da mesto se zaradi vodovoda ne bode primorano predpisavati doklad. To je delo, katerega z veseljem pozdravljamo. Kaj pa Bled? Obljubljuje se, govori se veliko, a faktičnega dela še ne vidi nikjer. Čuditi se sicer ne moremo, kajti župan je nadučitelj in vodja 4razredne ljudske šole ter voditelj obrtno-nadaljevalne šole. Zanimarjati mora nekaj ali županstvo ali pa šolo. Sicer uči le prvi razred, kateri mu po našem mnenju najmanj dela da, a v zvezi temu dolžnosti, katerega vežejo na županstvo vseskozi naprednega Bleda, ne more zadostiti kar se povsod vidi posebno pri občinskih potih, pri vodovodu, no, in vzmimo tudi električno razsvetljavo. Eno samo upanje imamo, da se uresniči, kar je zdraviliščna kom. sklenila in obč. odbor potrdil, to je občinska pot proti vili. Nada se za en meter razširi! Upamo, da se tudi drugod razširijo, ali nova pota napravijo.

Lekarna v Kočevju. V lekarni v Kočevju vladajo prav zanimive razmere. Lastnik je bolan, njegova žena pa najbrž misli, da mora stroške za možovo bolezen dobiti od strank, ki jih na nečuten način izkorišča. Tako je n. pr. neka stranka za isto zdravilo plačala v Ljubljani 9 kr., v Kočevju pa 16 kr. Za stvari, ki so skrajno poceni, za zelišča, koreninice, raznovrstne čaje, sodo, vazelin, glicerin itd. se zahtevajo cene, kakršnih bi se sramovali najpredrednejši oderuh. N. pr. se zahteva za deko grenko soli 10 vin., dočim velja v drogerijah cela kila 20 v. Najlepše je to, da dobiva lekarnar različne stvari od kočevskih trgovcev; lahko si je misliti, kake čistosti in kakovosti to se stvari. V zahvalo za to, pa se trgovci — ovajajo. Zdravniki so menda s tem početjem zadovoljni, prav kakor bi od lekarnarja dobivali kaka darila; pridno zapisujejo »dobre« recepte in se nič ne menijo, koliko morejo vboji bolniki za zapisana zdravila plačati.

Mariborsko učiteljske in vadniški učitelj Majcen. Pod tem zaglavjem se nam piše iz učiteljskih krogov: Ko sem čital notico o stavki mariborskih učiteljskih, so se mi oživil neprijetni spomini. Kar je vadniški učitelj Majcen sejal, to je žel. Kdo pa je v prvi vsti kriv, da je vedno manj slovenskih učiteljskih na mariborskem učiteljskem? S kako krivico ta učitelj pritiska na svoje učence, presega vse meje. Pogledajte g. vadniški učitelj vso vrsto vaših učencev, Slovence in Nemce, nobenega ne boste našli, ki bi vas imel v prijetnem spominu! In koliko eksistenc se krivično uniči vi? In koliko nemškutarjev ste ravno vzgajili vi? Ne bom navajal imen, pogledajte samo malo krog sebe! Niste nam vzbujali ljubezni do milega naroda, jezika, ampak vpreči ste nas hoteli v klerikalni jarem. Ali se še spominjate, da ste rekli svojim učencem v IV. l. ker so čitali Cankarja, »se valjate v blatu«. Mnogo sličnega bi se še lahko naštel, kar bi pojasnilo vašo pedagogiko. Iz srca vaših učencev govorč, ponavljam že enkrat v »Učit. Tov.« naveden nasvet: »Nazaj na vadnico, pa le hitro!«

Iz Trsta se nam poroča: Dne 19. t. m. je bil tu pogreb blagega narodnjaka gospoda Josipa Manke, ki je bil po nesreči na lovu ustrelen. Sprevod do Sv. Antona novega je bil velečasten in je pričal, kako spoštovan je bil pokojnik v vseh krogih. Razen Tržačanov so se pogreba udeležili sosedje-okoličani, a prišli so pogrebi s Pivke, iz Št. Petra in iz drugih krajev. Tudi iz Ljubljane je prišlo več pokojnikovih prijateljev, med njimi svetnik g. Fr. Hren, pa tudi pokojnikov svak g. dr. Sterger. Blagemu rajniku je zagotovljen blag spomin!

Iz gledališke pisarne. Nocoj (nepar) se poje tretjič Gounodova velika opera »Romeo in Julija«. Naslovni vlogi sta v rokah gospice Collignon in g. Jastrzebskega. Nastopi vse operno oboje. Po tej predstavi se odstavi ta opera za dalj časa z repertoarja. — Slavno občinstvo se opozarja, da je vstop med predigro in med posameznimi dejanji zabranjen. Prosi se tudi, da bi se ne ploskalo, dokler igra orkester.

O slovenskih priobčju podlistek belgradski »Slovenski Jug«. Avtor podlistka razpravlja predvsem o klerikalizmu med Slovenci in piše vrlo simpatično o naprednem gibanju. Priporočamo »Slovenski Jug« vsem Slovincem, ki čitajo cirilico, da si ga naroče. »Slovenski Jug« izhaja vsako soboto v Belgradu in stane na leto 10 kron.

Društvo slovenskih profesorjev. Letošnja glavna skupščina bo o božičnih praznikih. Na dnevnem redu bo med drugim: volitev predsednika, poročilo o šolskih knjigah, poročilo o »Državni zvezi«, resolucija o slovenskem srednjem šolstvu, odprava oz. izprememba mature. Želeti je, da referira o posrednih točkah čim največ gg. članov in da se prijavi še drugi, novi referati oz. predlogi. Natančneje bo dan in dnevni red določen pozneje.

Javno predavanje. »Splošno slovensko žensko društvo« priredi v nedeljo 24. t. m. ob 8. zvečer javno predavanje. Predaval bo g. sodni tajnik Fran Milčinski »O naši zanemarjeni mladini in kranjski oblasti ji mačehi.« Pri nas Slovincih se za zanemarjene otroke ne stori skoraj prav nič, zato je velezaslužno delo g. Milčinskega, da izkuša vzbuditi v občinstvu zanimanje za največje rezeže, za zanemarjeno mladino. Opozorjamo na predavanje zlasti gg. občinske svetovalce in sl. učiteljstvo!

Zabaven večer je priredilo snoči »Slov. plan. društvo« v restavraciji »Narodnega doma«. Predaval je na njem znani slovenski turist »hudo-mušni Janko« g. Janko Mlakar o svojem potovanju po Engadinu. Ker izide predavanje v »Planinskem Vestniku«, ne bomo natančneje pisali o njem. Poudarjamo naj le, da je bilo skozinsko zanimivo, ker je predavatelj vpletel vanj razne interesantne doživljaje in dovipe, ki so vzbujali obilno smeha med jako mnogobrojnim občinstvom. Viharno ploskanje je sledilo govornikovim besedam in predsednik društva se je zahvalil predavatelju za željo, da bi kaj kmalu zopet priredil kako predavanje.

Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani naznanja, da bode tudi letos razdelila štiri jubilejna darila po 20 K na 2. decembra t. l. Pravico do daril imajo onemogli člani oziroma vdove umrlih članov »Bolniške blagajne. Prošnje sprejema načelnik g. Franjo Kraigher, Kongresni trg št. 5 do 26. novembra.

Odbor »Političnega, gospodarskega in izobraževalnega društva za vodmatški okraj« se zahvaljuje najtopleje vsem p. n. dobrotnikom društva, ki so mu s čimerkoli priskočili na pomoč o priliki pririditve »Martinove veselice« ter jih zajedno prosi nadaljne naklonjenosti.

Zaklad za odvracanje jetike. Kakor znano, je dovolila vlada iz prihrankov l. 1906 vsoto 2 milijonov kron za odvracanje jetike in hoče ta fond še dalje pomnoževati. Zaklad upravlja poseben kuratorij, ki bode imel meseca decembra svojo prvo sejo, v kateri bode sklepal o razdelitvi obresti za leto 1907 in 1908. »Avstrijsko pomožno društvo za bolne na pljučih« ima v kuratoriju tri zastopnike. Ker zastopajo ti obenem interese deželnih pomožnih društev, je sklical predsednik dr. Ivan grof Larisch na dan 24. t. m. zborovanje zastopnikov vseh deželnih pomožnih društev, na katerem naj se določi način, kako se imajo obresti razdeliti na posamezne kronovine. Kranjsko pomožno društvo bode zastopal glavni tajnik dr. Demeter vit. Bleiweis-Trsteniški, ki je zbral vse tozadevno gradivo, da dokaže, kako potrebna je Kranjska izdatne pomoči. Treba je le naglašati, da zavzema Kranjska glede števila smrtnih slučajev za jetiko tretje mesto med avstrijskimi kronovinami. Neugodnejše razmere kaže le še Trst z okolico, kjer vpliva veliko število tujcev na številke in pa Šlezija. Med avstrijskimi mesti ima Ljubljana še vedno največ mrličev za jetiko. Seveda je tu vpoštevatii deželno bolnišnico, v kateri se zbirajo bolniki iz cele dežele. Vendar je naglašati, da kažejo druga mesta, ki imajo tudi velike bolnišnice in celo industrialna mesta z enakim številom prebivalcev znatno manjše številke. A tudi drugod na Kranjskem so razmere neugodne. Oziroma se le na Idrijo, kjer vpliva neugodna lega mesta in delo v rudniku na zdravstvene razmere. Tu umre 70 na 10.000 ljudi za jetiko, kar je že zelo visoka številka. Med mrlji je 20 do 30 odstotkov jetičnih. Razmere so tu tako ne-

ugodne, da je odposlanstvo krajevne odbora rudarske zadruge vročilo deželnemu predsedniku o priliki poseta mesta prošnjo, da se naj v Idriji ustanovi okrbovalnica za jetičnike. Z ozirom na to razmere, potrebuje tedaj Kranjska, izdatno večje pomoči, kakor druge kronovine. Zborovanje na dan 24. t. m. je tem važnejše, ker bo na njem določeni način razdeljevanja obveljal skoro gotovo za več let. Prispevki za leto 1907 in 1908 se bodo deželnim pomožnim društvom za bolne na pljučih vposlali meseca januarja.

Državna subvencija. Kmetijska družba kranjska je dobila za l. 1907 3000 K državne podpore za režijske stroške in 2000 K za »Kmetovalca«.

Poštno zadevo. Dne 18. septembra t. l. razposlale so se okrožnice glede zboljšanja razmer uradnikov pri razrednih poštah uradih ad circulandum pri vseh poštah uradih proti povratku v Rakek. — Ker se te okrožnice do danes žalibog niso povrile in jih društvo potrebuje, se dotični poštni uradi, kjer omenjene okrožnice leže, naprosijo, da jih takoj vrnejo predsedstvu na Rakek.

Vrsta ljubljanskih poročnih obravnav. Dne 25. t. m.: Janez Urh, dinar v Dvorju, zažig; Gregor Troha, posestnikov sin v Javorju, uboj. Dne 26. t. m.: Blaž Šavš, posestnik na Bašlju, uboj; Josipina Knaus, babica in nadspredkova žena v Ljubljani, goljufija. Dne 27. t. m.: Janez Podbevšek, bivši pismonoša na Hrušici, zloraba uradne oblasti; Janez Dolenc, hlapec v Pudobnem, tatvina. Dne 28. t. m.: Janez Jerman, delavec na Javorniku, uboj. Dne 29. t. m.: Jakob Černe, tovarniški delavec v Dobrunjah, uboj; Janez Weit-hauser, konjaški delavec in Jakob Jeraj, delavec, oba iz Smlednja, uboj. Dne 30. t. m.: Ignacij Tomič, bivši pismonoša na Jesenicah, zloraba uradne oblasti. Za tri tiskovne pravde še niso določeni dnevi.

Vinska pokušnja v deželni vinski kleti. Prva pokušnja v tej sezoni je privabila izredno mnogo občinstva. Klet je bila natlačena polna. Vino, ki se je točilo, je vse-skozi izborne kakovosti. Med obiskovalci kleti je bilo opaziti tudi mnogo gostilničarjev.

Za zunanje rokodelske in težaške dele prisiljenecv je deželni odbor kranjski zopet zvišal mezde, in sicer za delo v Ljubljani za 20—50 h in za delo na deželi 20—60 h na dan. Novi tarif stopi v veljavo z novim letom.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Vačah je bila ustanovljena. V naprednih rokah je.

Umrl je v St. Jerneju učitelj v pokouju g. Fran Muhič. Pogreb bo jutri v St. Jerneju. N. v m. p.!

Obsojen župnik. Pred kratkim smo poročali, kako je župnik Jarc v Hotederski napadel in poškodoval nekega starega moža. Jarc je bil tako predrzen, da nam je poslal popravek, v katerem je vse tajil. Ta popravek je šel v koš. Zdaj se je izkazala resnica pri sodišču. Včeraj je bila pri c. kr. okrajnem sodišču v Logatcu obravnava proti župniku iz Hotederske Alojziju Jarcu. Posredni vzrok, da je prišel Jarc na zatožno klop, je ta, da je pošiljal neresnične vesti v smrdljivega »Domoljuba«. V št. 44. »Domoljuba« je iz Hotederske med drugimi noticami zapisano, »naj rajši učenjak R. govori o tistem denarju, vsled katerega ima njemu najbližja oseba umazane roke«. Po Hotederski so začeli takoj ugibati, kdo splot more biti R., da ima umazane roke. Ni trajalo dolgo, ko so se širile razne govorice, da so prišle na uho kajžarju Marku Rupniku str. na Novem Svetu. Rupnik je šel k župniku Jarcu, da naj mu pove, kajak je tako laž pisal, in splot, kdo da je pisal v »Domoljuba«. Župnik Jarc se je pa naredil mutastega ter o tem ni hotel dati Rupniku nobenega pojasnila, pač pa ga je prišel s sirovimi besedami psovati in napolsed se ga je dejansko lotil. Prvič ga je močno z rokami pahnul, da je Rupnik padel v snak in se je telesno poškodoval, potem pa je skočil župnik v kuhinjo ter vzel tolkač, ki ga rabijo dekle, da prašidem jed stolčijo, ter Rupnika prav po krščansko z njim po hrbtu namlatil. Župnik Jarc se je pri obravnavi zagovarjal s tem, da je on dušni oče in da ima pravico svoje farane poučiti! Sodnik dr. Kraut je poučil župnika Jarca, da katoliška vera uči ljubiti svojega bližnjega, ne pa krasti svojemu bližnjemu čast in ga potem še telesno poškodovati. Toliko olike imate tudi, je omenil sodnik, da pred sodnijo stoje odgovarjate, nakar je župnik Jarc svoje kosti vzdignil. Župnik Jarc je bil obsojen na pet dni zapora, ker pa pravi, da je dušni oče, mu je sodnik premenil kazni na 50 kron globe. Povrh mora župnik plačati vse stroške, zdravnika in Marku Rupniku za bolečine in zamudo časa.

Delavsko bralno društvo v Idriji naznanja vsem onim, ki so

„Idrijske narodne pesmi“, koje je harmoniziral g. Zorko Prelovac naročili, da so pesmi še v tisku in bodo do 1. decembra t. l. gotove. Zbirka obsega 14 moških in 7 mešanih zborov, ki so harmonizirane čisto preprosto. Opozorjamo še enkrat vse prijatelje narodne pesmi, naj se na zbirko nemudoma naroče, ker jih pozneje mogoče ne dobé. Naročila sprejema „Delavsko bralno društvo v Idriji“.

Nadepoln fant je 13letni učenec Ule iz Ribnice. Lansko leto je zbral par paglavcev, s katerimi se je v nekem skrivališču tako napil žganja, da so vsi nezvestni obležali. Učiteljstvo je stori svojo dolžnost, tudi starši onih paglavcev so vzeli v roke žibo, le Uletova mati ni nič storila svojemu ljubljenu sinčku in ga še v šolo ni pustila, dane bi bil kaznovan. Predvčeršnjim je zahteval ta paglavec od matere denarja za svoje potrebe (menda za cigarete) in ker ga ni dobil, tepel jo je z metliščem ter jo potem zaklenil v sobo, kjer je bila ves dan brez vsake jedi z mlajšo hčerjo. Še le zvečer so Uleta dobili. Take so posledice slabe vzgoje! Maščujejo se pred vsem na starših samih! In vendar marsikdo ne spozna, kako mu je vzgajati otroke! Pač žalostno!

Jugoslovansko akademsko društvo „Sloga“ v Lubnu si je izvolilo dne 10. t. m. za leto 1907/08 ta-le odbor: Predsednik: Ivan Turina, I. tajnik: Ivan Persogilo, II. tajnik: Jakov Kučan, blagajnik: Milorad Lazarevič, revizorja: Marko Jordanov, Kserksej Kluczenko.

Tatvina. Iz St. Jurja ob južni železnici, dne 19. novembra: Znaní sejmaj in mešetar, Senica iz celjske okolice, se je danes — precej vinjen — pred večernim vlakom, ki pride po pol 10. uri v Celje, v čakalnici tukajšnje postaje vlegel na klop in zaspal. Prebudivši se zapazi, da mu je zmanjkala iz suknje listnica, v kateri je bilo 320 K denarja v papirju ter nekaj listin. O storilcu ni sledu.

Zalec. V nedeljo 17. t. m. je v hotelu „Virant“ pri precej obilni udeležbi sviral „St. Pavelska godba“ na lok pod vodstvom učitelja gosp. Schmidta. Prednašli so se komadi od Parma, Iv. pl. Zajca, Ziehrerja in Karla Straussa. Občinstvo je bilo s koncertom izvanredno zadovoljno kar je z večkratnim aplavzom pokazalo, tako, da so se morali nekateri komadi ponavljati. Koncert je pokazal, kaj se zamore doseči z dobro voljo in vztrajnim delom. Člani „St. Pavelske godbe“ so večinom kmečki fantje, kateri se vadijo raznih glasbenih fies, med tem ko drugi posedavajo raje po krahmaj in zabavljajo čez liberaliz-m itd.

Novi postaji na južni železnici. Južna železnica namerava na progi Maribor Celovec napraviti dve novi postaji in sicer med krajema Prevalje in Pliberk na ravnic med obema predoroma, ta postaja se bo imenovala Hom, in na progi Spodnji Dravograd-Vuzenica v Tročian.

Poštni vlak Trst-Beljak št. 1220 je v tork običaj pri Sv. Luciji na tiru, ker se mu je pokvaril stroj, in je dospel na Jesenice z dveurno zamudo.

Ustrelil se je pri Celovcu okoli 30 let star človek. Videti je, da je bil kak premožnejši kmet.

Smrtna nesreča. V četrtek, dne 14. t. m., popoldne je šel urar Edvard Ungin v Malnue na Korškem z vozom po drva v gozd na nizke Ture. Ker je ravno ta dan v prvič padal sneg po odnotnih planinah, je bilo nevarno hoditi po strmih krsjih in zlasti z vozovi, oziroma konji. Tam v bližini, kjer je imel drva spravljena, je vozil urar s konjem po strmem bregu in vodil konja z brzdo, držeč ga pri gobcu. Hkratu se je konju nakopičil sneg na kopita, vsled česar se mu je izpodrsnilo in konj je pal ravno na urarja z vso težo, mu je strl prsi in trebuh tako, da je nesrečni moč umrl na mestu. Neki v bližini nabajajoči se lovec je ponesrečenca takoj priskočil na pomoč, a bilo je že prepozno. Pokojnik je bil v Malnue 2 leti. Rodom je bil Poljak iz Lvova v Galiciji. Zapustil je vdovo in 4 otročiče v dobi od 2—8 let.

Predavanje o „Svobodni Misli“. Gospod Lenart Lotrič pride predavati iz Prage v Trst na „Ljudski oder“. In sicer bo 23. t. m. predal o „Svobodni misli in demokraciji“, 24. t. m. o „Mrtvi roki“ 26. in 27. pa bo predaval v Puju.

Klub slovenskih socialnodemokratskih akademikov se je osnoval na Dunaju.

Slovensko akademsko društvo „Ilirija“ v Pragi naznanja svojo presentev iz „Akademičnega doma“ in skupno stanovanje jugoslovanskih akad. društev Salmovská ul. 9 II. Praha II.

Zavraten umor ženo. Pred porotnim sodiščem v Rovinju je stal

v petek Dominik Miletta iz Vette pri Sv. Nedelji v Istri, ker je umoril svojo ženo. Dne 14. junija je Miletta naznanil orožništvu, da mu je žena izginila, toda čez par dni je našel neki pastir sumljiv kup kamenja na paši. Ko so ga premetali, so našli pod njim ubito Milettovo ženo. Morilec je zločin takoj priznal. Pri obravnavi je povedal, da se je oženil, še predno je šel k vojakom. Ko je bil pri vojakih, se je žena pečala z drugimi za denar. Ko je Miletta prišel od vojakov, je imel on drugo, ona pa tudi druge, zato je bil večkrat prepri in pretepanje na dnevnem redu. Miletta je bil obsojen v smrt na vešalih.

Roparski umor. Pri Bosutu na Hrvaškem je neznani zločinec ubil 85letnega Jurja Liščiča in ga oropal 80 K.

Semenj. Na tedenski sejem dne 13. t. m. je bilo priganih 138 volov, 110 krav in telet, skupaj 248 glav. Kupčija je bila srednja.

Cinematographie-théâtre français na Turjaškem trgu (Katoški dom) ima do vstevši petka nastopni program: Vedeževalka na karte (trik) Janez — pestunja (komično). Lepa Kanada (naravni posnetek). Žive punčke (smešne). Peklenški plameni (jako lepa kolorirana slika). Slugovo maščevanje (humoristično). Lehmanova učna doba (komično). Vlomilci požigalci (drama). To podjetje zasluži vse pohvale in ga priporočamo toplo. V soboto nov spored.

Corrigendum! V včerajšnji gledališko oceno se je vrnila neljuba tiskovna pomota. Stavček: „Pisatelj pač ne pozna nemške ekonomije“. se mora glasiti takole: „Pisatelj pač ne pozna scenične ekonomije“.

Nenavadna ploha. V III. nadstropju neke hiše na Starem trgu je zidar L. tako razgrajal, da so morali klicati na pomoč stražnika. Se predno pa je ta prišel razburjenega zidarja mirit, je ta vzel škatlo vode in vso vlijl na mimo idočega pasante. L-ja je stražnik nato odvedel v zapor.

Nad šipami se je znosil snoci v Krakovskih ulicah neki brezposelni delavec, ko se je kregal s svojo materjo. Da je bolj izkazal svojo moč, je pobil pri oknih za 6 K šip. Policija ga je aretovala in izročila sodišču.

V past je prišel. Dne 11. t. m. je v nekem hotelu ukradel bivši dijak Vinko Stoklas iz Leskovca pri Ptuju svojemu tovarišu 50 K in se z njimi odpeljal v Zagreb. Ko je denar zadihal, je prišel zopet v Ljubljano. Včeraj je prišel na magistrat po podporo, a se je ujel v past. Mesto podpore so ga djali na varno in ga izročile sodišču. Stoklas je prvotno trdil, da je bil le on okraden, pozneje pa je zločin priznal. Tudi znano vlačugo Malči P. so djali pod ključ, ker je napravila pred par dnevi z nekim »rendez-vous«, pri ti priliki mu pa izpeljala iz žepa 28 K vredno uro z verzičo. Tudi navedeno, ki je bila že v prisilni delavnici, so oddali sodišču.

Burna Martinova. K ti v poneledek priobčeni notici smo naproseni konstatovati, da si niso skočili gosti v lase v Kramarjevi, marveč v Putrihovi gostilni.

Cigava je acitelinka? Minoli teden je policijski stražnik odvzel nekemu mlademu fantu acitelinko, katero je ukradel v Verovškovi veži na Dunajski cesti št. 16. Lastnik jo dobi nazaj na osrednji policijski stražnici.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z Južnega kolodvora odpeljalo 83 Macedoncev in 39 Hrvatov.

Izgubljene in najdene reči. Marija Arbeiterjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 4 K denarja. — Posestnik Vincencij Štrukelj je izgubil črn dežnik. — Služkinja Ivana Juvanova je našla lorgnon z verzičo. Častnik Ivan Dolinšek je našel srednjo vsoto denarja in jo oddal pri magistratu.

*** Drobne novice.** Bombe. V sredini mesta Lisabone so se razpočile dinamične bombe ter sta bili ubiti dve osebi. Pri preiskavi dotične hiše so našli 100 izdelanih bomb in pismo, s katerim se naroča še več bomb. Portugalskemu časopisju je bilo zabranjeno, kaj omeniti o tej sumljivi aferi.

— Finančna kriza v Ameriki se je raztegnila tudi na republiko Čile, kjer so zaprli že tri banke.

— Grški kralj je prišel na Dunaj ter obiskal cesarja.

— Dvoboja bajonete. V Veroni sta se vojaka Santoro in Matara dvobojevala zaradi ljubice z bajoneti. Santoro je bil zaboden v pljuča, nasprotnik pa v trebuh ter sta oba umrla.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj 21. novembra. V današnji seji legitimacijskega odseka je prišla na razpravo izvolitev bivšega ministra grofa Dzieduszyce-

kega. Socialni demokratje so zahtevale, naj se ta izvolitev razveljavi, češ, da je Dzieduszycki zmagal na sleparski način. Socialnodemokratski govornik je predložil odseku glasovnico, na kateri je bilo ime grofa Dzieduszykega tiskano. Nato je klerikalec Bielohlavek predložil glasovnico, na kateri je tudi tiskano ime socialnodemokratskega poslanca Diamanta. Nastal je vihar in skoro bi se bili klerikalec in socialni demokratje stekli. Končno je bil z 20 proti 16 glasom sprejet predlog, naj se doženo nove poizvedbe, sklepanje o stvari pa naj se dotlej odloži.

Dunaj 21. novembra. Posvetovanj zaradi znižanja davka na sladkor so trajala do pozne noči, a difference so še vedno velike. Socialni demokratje zahtevajo naj se ta davek zniža od 19 kr na 11 kr, med tem ko hoče vlada privoliti samo v neznatno znižanje davka in še to le s pogojem, če se izpadek na davku pokrije na drug način.

Dunaj 21. novembra. V jutrišnji seji poslanske zbornice bo vložen predlog zoper zvišane poštne in telefonske pristojbine.

Dunaj 21. novembra. Nagodbeni odsek je danes naglo rešil določbe o železnicih in o konzulatih, ter — izpustil določbe o davku na sladkor — začel posvetovanja glede mer in uteži.

Dunaj, 21. novembra. Danes je prišel sem ogrski ministrski predsednik Wekerle. Najprej je konferiral z ministrskim predsednikom Beckom in bil potem v posebni avdijenci pri cesarju. Popoldne bo zopet konferiral z Beckom, potem pa se odpelje domov. Vprašan, če je prišel zaradi nameravanega zakona, ki naj pooblasti ogrsko vlado, da potom naredbe uveljavi nagodbo, če bi je ogrski parlament zaradi obstrukcije Hrvatov ne mogel rešiti, je izjavil Wekerle, da že ima od prej cesarjevo privoljenje za tak zakon. Na vprašanje, če upa vlada, da bo do konca leta dognala nagodbo parlamentarno, je Wekerle to potrdil, češ, da bo ogrska vlada na vsak način ugnala Hrvate in da je to prva naloga bana Rakodezaya.

Budimpešta, 21. novembra. Načrt zakona, ki naj vlado pooblasti, da sme potom naredbe uveljaviti nagodbo, če bi je drž. zbor vsled hrvaške obstrukcije ne rešil, je že pripravljen. Zakon obsega en sam paragraf, v katerem pa so izrečene vse določbe nagodbe.

Trst 21. novembra. Namestništvo je razveljavilo sklep občinskega sveta, da mora italijanskim javnim napisom vedno biti dodan tudi italijanski napis.

Odesa 21. novembra. Vojno sodišče je tri vojake 12. strelskega polka obsodilo na smrt, 12 obtoženih vojakov pa oprostilo.

Foulard-svila po 65 kr do gl. 370 meter za bluze in obleke. Franko in že ocarljeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 2 107—6

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremé
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Malokrvnost
in pa tako omalosrčujoča slabost in onemoglost, ki jo povzroča, premaga **Scottova emulzija** presenetljivo hitro. Dobri glas, ki si ga je pridobila **Scottova emulzija** kot zanesljiv pomoček proti 3 3563—2

malokrvnosti
sloni na tem, da se zanjo porablja najfinišje prmesi, ki jih je le moč dobiti za denar in ki jih more izbrati samo dolgoletna izkušnja, ter na tem, da je po posebnem Scottovem pripravljani izdelana v okusno in vseskozi prebavno hrano. Uspeh je pa izdelek neprekosno redilnosti.
Izvirna steklenica 2 K 50 vlm.
Narodaj po vseh lekarnicah.

Forman proti nahodu
Škatljica 40 vlm.
Po vseh lekarnah.
Učinek presenetljiv. Ob pričetku nahoda skoraj nezmotljiv uspeh. 3753—6

Ljubljanska			
Kreditna banka v Ljubljani			
Uradni kurzi dun. borze 21. novembra 1907			
Dinar			
mačka renta	96 80	96 —	
mačka renta	97 10	97 80	
avstr. krona renta	95 9	96 15	
zlat	113 6	113 85	
ogr. krona renta	92 15	92 35	
zlat	109 45	109 65	
posojilo dež. Kranjske	97 75	98 6	
posojilo mesta Spiljet	10 4	110 6	
posojilo mesta Zadar	93 90	1 0 86	
pos. herc. železniško	97 50	98 60	
posojilo 1902	94 75	95 25	
posojilo dež. banka k. o.	94 85	95 35	
posojilo dež. banka k. o.	99 —	99 60	
posojilo dež. banka k. o.	101 4	102 4	
posojilo dež. banka k. o.	97 —	98 —	
posojilo dež. banka k. o.	96 75	97 75	
posojilo dež. banka k. o.	98 50	99 10	
posojilo dež. banka k. o.	99 50	99 50	
posojilo dež. banka k. o.	99 50	100 —	
posojilo dež. banka k. o.	98 75	99 75	
posojilo dež. banka k. o.	99 90	99 90	
posojilo dež. banka k. o.	289 35	291 35	
posojilo dež. banka k. o.	98 50	99 50	
Dinar			
posojilo dež. banka k. o.	146 50	148 50	
posojilo dež. banka k. o.	54 75	55 75	
posojilo dež. banka k. o.	139 —	143 —	
posojilo dež. banka k. o.	263 50	269 50	
posojilo dež. banka k. o.	263 50	269 50	
posojilo dež. banka k. o.	242 50	248 50	
posojilo dež. banka k. o.	97 50	103 50	
posojilo dež. banka k. o.	181 25	182 25	
posojilo dež. banka k. o.	18 10	20 10	
posojilo dež. banka k. o.	432 —	442 —	
posojilo dež. banka k. o.	9 —	95 —	
posojilo dež. banka k. o.	94 —	100 —	
posojilo dež. banka k. o.	60 50	66 50	
posojilo dež. banka k. o.	45 —	47 —	
posojilo dež. banka k. o.	34 0	25 50	
posojilo dež. banka k. o.	68 —	72 —	
posojilo dež. banka k. o.	227 —	231 —	
posojilo dež. banka k. o.	462 —	472 —	
Dinar			
posojilo dež. banka k. o.	143 75	144 75	
posojilo dež. banka k. o.	654 25	655 25	
posojilo dež. banka k. o.	1776 —	1786 —	
posojilo dež. banka k. o.	23 75	24 75	
posojilo dež. banka k. o.	737 —	738 —	
posojilo dež. banka k. o.	189 —	190 —	
posojilo dež. banka k. o.	7 0	7 14	
posojilo dež. banka k. o.	183 25	184 6	
posojilo dež. banka k. o.	2400 —	412 —	
posojilo dež. banka k. o.	508 1	509 10	
posojilo dež. banka k. o.	48 —	49 —	
posojilo dež. banka k. o.	448 —	450 —	
posojilo dež. banka k. o.	40 —	42 —	
Dinar			
posojilo dež. banka k. o.	11 37	11 40	
posojilo dež. banka k. o.	19 19	19 21	
posojilo dež. banka k. o.	23 50	23 56	
posojilo dež. banka k. o.	24 12	24 18	
posojilo dež. banka k. o.	17 62	17 82	
posojilo dež. banka k. o.	96 75	96 —	
posojilo dež. banka k. o.	2 2	2 13	
posojilo dež. banka k. o.	4 84	5 —	
Dinar			
posojilo dež. banka k. o.	11 37	11 40	
posojilo dež. banka k. o.	19 19	19 21	
posojilo dež. banka k. o.	23 50	23 56	
posojilo dež. banka k. o.	24 12	24 18	
posojilo dež. banka k. o.	17 62	17 82	
posojilo dež. banka k. o.	96 75	96 —	
posojilo dež. banka k. o.	2 2	2 13	
posojilo dež. banka k. o.	4 84	5 —	

Čitne cene v Budimpešti			
Dne 21. novembra 1907.			
Pšenica za april	50 kg K	13 09	
Riž za april	50 kg	12 20	
Koruzna za april	50 kg	7 69	
Oves za april	50 kg	8 72	
Nespremenjeno			

Franc Muhič
učitelj v pokou
včeraj po dolgi in mučni bolezni, predviden s tolažili sv. vere, mirno preminul.
Pogreb draga ravnika se vrši jutri, v petek dne 22. novembra t. l. iz hiše žalosni v St. Jerneju na farno pokopališče v St. Jerneju.
St. Jernej-Ljubljana 20. nov. 1907.

Marija Muhič, soproga. — **Ivanka Kneisel** roj. Muhič, hči. — **Andrej Kneisel**, zet.
(Brez posebnega obvestila)

Zahvala.
O prerani izgubi našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soproga in brata, gospoda
Antona Tomšiča
trgovca, bivšega župana v Il. Bistrici
došlo nam je toliko dokazov prišrnega sočutja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti, torej izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se v prvi vrsti častiti duhovščini trnovski, gg. uradnikom, gg. orožnikom, slavnemu pevskeemu društvu za gniljivo petje, slavnemu telovad. društvu „Sokol“ ter sl. prostovoljni požarni bramb. Osobito se čutimo dolžni izreči zahvalo darovalcem krasnih vencev, pred vsem slavnemu županstvu, kakor tudi slav. požarni bramb. Slednjič vsem, ki so od blizu in daleč prišli v tolikem številu izkazati pokojniku zadnjo čast Bog plačaj vsem!
Ilir. Bistrica, 18. novembra 1907.
Zahvaljoči ostali.

Blagajne, varne proti požaru in vltomu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško poštvo za pisarice ceneje nego kjerkoli. — **Bečko skladišče blagajne,** delničarsko društvo, Zagreb, Ilica 22. 3424—20

St. 43.124. 3921—1

Mestna kopel „Kolezija“ v najem!
Podpisani mestni magistrat oddaja mestno kopel v Koleziji za dobo treh let od 1. maja 1908 do 30. aprila 1911 v najem in sprejema ustne ali pismene ponudbe do včetega 20. decembra 1907. Pogoje pove in pojasnila daje mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.
Mestni magistrat v Ljubljani
18. novembra 1907.

Meteorološko poročilo.					
Zbirna nad. merjen: 506 Srednji vršni tlak: 756 0 mm					
mesec	Ura opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebe
november	9. av.	741 9	2 2	sl. svzhod	oblačno
21. 7. aj.	741 9	1 0	sl. sever	oblačno	
21. 8. sep.	741 8	8 0	sl. jvzhod	oblačno	
Srednja včerašnja temperatura: 2 3° nov					
ale 2 6. — Padavina v mm 0 0					

Sveže salame Znamka Herz s sidrom.
napravljene posebno čisto iz najboljšega prečiščenega mesa se že dobivajo po skoro vseh delikatesnih, specializiranih, šarkuterijskih in trgovinah s sirom. Na vsaki salami svinčena ploomba z registrirano znamko. 3861

Hermana Herza sin. Budapest.

Manjša trgovina
s stanovanjem vred 2
posebno pripravna za žensko, se odda v veliki farni vasi na Notranjskem pod zelo ugodnimi pogoji. Vprašanja pod „trgovina 100“ poste rest. Ljubljana.

Sprejme se takoj
trgovski pomočnik
v trgovino mešane stroke, in samostojna loteristinja.
Ponudbe je poslati pod šifro: „Poštenost“, Zalec, Štajersko. 3888—2

Starejšega
trgovskega pomočnika,
izurjenega v vseh strokah trgovine z mešanim blagom, kot prvo moč in čubro izurjeno popolno samostojno prodajalko
iste stroke, sprejmeta **Norbert Zanier & sin.** Sv. Pavel pri Preboidu Sav. dol.

Sprejemem tri ali štiri
mizarske pomočnike
zmožne vsakega dela
mizarske obrti.

Več: Jakob Sernel, mizar, Begunje št. 6 pri Cerkljici. 3787—6

Za tukajšnjo trgovino
se išče 3896—2
priden hlapec.
Taki, kateri je že doslej služil v kak trgovini, ima prednost.
Kje, pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Ura z verzičo
za samo K 2.—
Zaradi nakupa velike množice ur razpošilja šlezijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verzičo za samo K 2.— kakor tudi šleto garancijo. — Po povzetju razpošilja **Prusko-slezijska razpošiljalnica**
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 3915

Blagajne, varne proti požaru in vltomu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško poštvo za pisarice ceneje nego kjerkoli. — **Bečko skladišče blagajne,** delničarsko društvo, Zagreb, Ilica 22. 3424—20

St. 43.124. 3921—1

Mestna kopel „Kolezija“ v najem!
Podpisani mestni magistrat oddaja mestno kopel v Koleziji za dobo treh let od 1. maja 1908 do 30. aprila 1911 v najem in sprejema ustne ali pismene ponudbe do včetega 20. decembra 1907. Pogoje pove in pojasnila daje mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.
Mestni magistrat v Ljubljani
18. novembra 1907.

Ustanovljeno 1862.

Musgraveja originalne irske peči.

Najboljše in najbolj hranljive

trajnogorilne peči.

Izredno dobra kurilnost. Cenovniki zastoj.

CHR. GARMS Podmokli (Bodenbach)

32 5 18 **tvornica za železne peči.**
Tvorniška zaloga pri **ŠTEFANU NAGY, v**
Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

Thielov čaj proti obolelosti, priznana uspešna spec. proti obolelosti, gar. neškodljiv. Zavrtki po 2 K se dobivajo v **Angeli lekarne v Celovcu.**

Igralec na klavir

za restavracije in plesne venčke
se ponuja za majhen honorar.

Naslov v upr. „Slov. Nar.“ 3887-2

Najboljše
boatično darilo
6 KOSOV RING
veleprimar; brez šva 150 cm šir.
2 m dolge K 14.50
Tkalnica za platino in bom-
bazirno Br. KREJCAR
Dobruška (Češko).
Vzorec platna in bombaž.
franko. Tudi lampsko
volano blago.

Novosti te sesti!

A. Lukič

Pred škofijo št. 19
priporoča svojo novo urejeno

veliko zalogo
zgotovljenih oblek

3572 za gospode, dame, 12
dečke in deklice
po najnižjih cenah.

Čudovit je uspeh

pri uporabi najnovejšega barvila
za lase iz orebovega izvlečka

Nuisol

Bergmann & Co. Dečju n. L.

Ta izvleček prekaša po svojem
prirodnem barvanju las in brade
vsa dosejana barvila.

Napredaj v steklenicah po K 2.50
pri: **O. Fettiich - Frankheim v**
Ljubljani. III 2103 11

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinom in ne-
vestam 206-47

svojo
veliko
zalogo

pohištva

po najnižjih cenah.

Št. 43.343.

3/1-1

Razglas.

Zaradi oddaje

mestne vožnje za leto 1908

oziroma tudi za leta 1909 in 1910, se bode vršila pri mestnem magistratu ljubljanskem

javna pismena ponudbena obravnava dne 27. t. m.
ob 10. dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada.

Ponudbe, kolkovane in opremljene z vadjem 200 K, v katerih je na-
vesti posamezne cene za razne vožnje v številkah in besedah, je izročiti zape-
čatene do navedenega časa govi navedenemu uradu, kjer so tudi dražbeni pogoji
ob navadnih uradnih urah vsakemu udeležencu razgrnjene na vpogled.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale dražbenemu razpisu in
dotičnim pogojem, na take, ki bi se pogojno glasile in končno na take, ki bi
se prekasno ali dodatno izročile, se ne bo oziralo

Mestni magistrat ljubljanski

dne 15. novembra 1907.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3

priporoča naslednja dela:

lv. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je vele-
zanimiva in spada med najboljša dela
tega pisatelja. Broš. K 1.50, vez. K 2.50;
po pošti 20 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovin-
skih povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojsk, kmetijskih
vstaj, reformacije in renesance. Broš.
K 1.70, vez. K 2.70, po pošti 2 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11 zvezkih so zbrani najlepši romani
in povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se je s svojimi deli slovenskemu
občinstvu tako priljubil, kakor samo malo
drugih avtorjev. I. Deseti brat. 2. Juri
Kozjak. Spomini starega Slovenca
3. Dolen. Juri Kobila. 4. Tihotapec.
Grad Rojine. Kloštrski žolnar. 5. Hči
mestnega sodnika Nemški valpet. Sin
kmečkega cesarja. 6. Sosedov sin.
Moč in pravica. 7. Lepa Vida. Era-
zem Tatenbach. 8. Svet in sad. 9. Doktor
Zober. 10. Rokovnjači. 11. Tugomer.
Veronika Deseniška. I. dr. Vsak zvezek
velja broširan K 1.70, vezan 2 K, po
pošti 20 v več.

**Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dra-
matični in pripovedni spisi.**

II. Doktor Dragan, drama v petih de-
janjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih
Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen
pripovedovalec, marveč tudi eden naj-
boljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri
Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli
na odru najh. pše uspehe. Ves čisti dobiček
je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

**Dragotin Jesenko - Doksov:
Pesmi.**

V najlepši moški dobi umrl Jesenko je
bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem
skromen človek, ki zase ni delal reklame.
Njegove pesmi, priobčene v raznih listih,
so vzbujale občno pozornost. Po njegovi
smrti so bile izdane in je čisti dobiček
namenjen mnogoštevilni nepreskrbljeni
rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez.
izvod velja 3 K, s pošto 10 v. več.

Ljubljanski Zvon.

Tega prvega in najodličnejšega sloven-
skega literarnega časopisa je dobili še
naslednje letnike: 1901, 1902, 1903, 1904,
1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja
broširan K 9.20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškim cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znamenito vlogo.
2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega živ-
ljenja v polprteklem času. Broš. 80 v,
po pošti 20 v. več.

**H. Kirchsteiger: Pod spo-
vednim pečatom.**

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva
skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu
sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 4.60, po pošti 4 v. več.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda

za l. 1908. Broš. K 1.20, po pošti 20 v. več.

Sokolski koledar

za l. 1908. Vez. 1 K, po pošti 20 v. več.

Dijaški almanah

za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Trgovski koledar

za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Novi obrtni red.

Slovenska izdaja. 1 K, po pošti 10 v. več.

Kazenski zakon.

Vezan 6 K, po pošti 10 v. več.

Kazenskopravni red.

Vezan K 5.60, po pošti 10 v. več.

Dr. E. Volčič: Civilnopravni red in

sodni pravilnik.

Broš. 7 K, vez. 8 K, po pošti 4 v. več.

Dr. E. Volčič: Odvetniška tarifa.

Broš. K 1.50, po pošti 20 v. več.

Cene brez konkurence!

Cene brez konkurence!

Fr. Iglič

Ljubljana

Mestni trg št. 11

priporoča največjo

zalogo

nagrobni vencev

in 3452-11

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršu-
jejo hitro in točno.

Radi prezidave sem pri-
moran za 10 do 15%
ceneje prodajati!

Zagrebska delniška pivovarna

se usoja p. n. gg. gostilničarjem v Ljubljani in na deželi vladno
nazvaniti, da je po priporočilu gostilniške zadruge otvorila

zalogo piva v Ljubljani.

Pivo je zajamčeno izborne kakovosti, cene zmerno tako
da lahko teknuje z vsako drugo pivovarno, in to tembolj, ker
je pivovarna zunaj vsakega kartela. 0 0 0 0 0 0 0 0

Za točno in vestno
postrežbo se jamči in
prosi za mnogobrojna
0 0 naročila. 0 0

Naročila sprejema zastopnik naše
0 0 0 0 zaloge g. 0 0 0 0

FRAN ROJNIK

v Ljubljani

ki daje tudi vsa natančnejša pojasnila.

Klet se nahaja v

Spodnji Šiški št. 180.

Preselitev trgovine Ernest Sark.

Zaradi prevelike reži je v moji dosednji prodajalnici na Dvorskem trgu št. 3 sem se odločil, da ta lokal s 17. novembrom t. l. opustim.
V mojem dolgoletnem poslovanju mi je sl. občinstvo izkazovalo toliko zaupanje, da sem se sedaj odločil, da bom vodil trgovino še naprej in sicer od 18 novembra t. l.

na Mestnem trgu št. 11 (nasproti Kollmannovi trgovini).

Vodil bom trgovino tudi v bodoče v enakem obsegu in zaradi izdatno znižanih režijskih stroškov po enakih brezkonkurenčnih cenah in bom cenj. občinstvu
postrezal s solidno, popolnoma novo zalogo najboljšega blaga.

Opiraje se na dosedanje zaupanje se usojam sl. občinstvu opozoriti na svojo preselitev in svoje dolgoletne odjemalce prositi še nadaljnje naklonjenosti.

Priporočam se sl. občinstvu tudi v novi trgovini z odličnim spoštovanjem

ERNEST SARK, sedaj na Mestnem trgu šte. 11.